

RADVILIŠKIO R. BAISOGALOS GIMNAZIJOS 2023–2024 MOKSLO METŲ PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimnazijos ugdymo planas – tai ugdymo turinio įgyvendinimo 2022–2023 mokslo metais aprašas, parengtas vadovaujantis mokyklos susitarimais, bendrųjų ugdymo planų bendrosiomis nuostatomis ir bendrąjį ugdymą reglamentuojančiais kitais teisės aktais,

Gimnazijos ugdymo plane, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, pateikti konkretūs ugdymo proceso organizavimo sprendimai Pagrindinio ugdymo ir Vidurinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti.

2. Gimnazijos ugdymo plano:

2.1. tikslas – atsižvelgiant į mokyklos kontekstą pateikti mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimo sprendimus taip, kad būtų sudarytos galimybės kiekvienam mokiniui siekti asmeninės pažangos ir įgyti mokymuisi visą gyvenimą būtinų kompetencijų;

2.2. uždaviniai:

2.2.1. apibrėžti pagrindinio ugdymo ir vidurinio ugdymo programų įgyvendinimo reikalavimus;

2.2.2. nurodyti privalomą pamokų skaičių, skirtą ugdymo programoms įgyvendinti;

2.2.3. nustatyti ugdymo proceso organizavimo gimnazijoje 2023–2024 mokslo metais tvarką. Gimnazijos ugdymo plane, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, pateikiami mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimo sprendimai;

2.2.4. kurti saugią fizinę, psichologinę, socialinę ir kultūrinę mokymosi aplinką;

2.2.5. padėti atsiskleisti mokinio individualybei ir skatinti jos asmeninę ūgtį;

2.2.6. kartu su mokiniais kurti aktualų ir prasmingą, pagrįstą patirtiniu, tiriamuoju, kūrybiniu, interpretaciniu mokymusi, ugdymą(si);

2.2.7. stiprinti grįžtamąjį ir pagalbą teikiančią vertinimą.

3. Ugdymo plane vartojamos sąvokos:

3.1. **Dalyko modulis** – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

3.2. **Kontrolinis darbas** – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

3.3. **Laikinoji grupė** – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

3.4. **Gimnazijos ugdymo planas** – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

3.5. **Pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

3.6. Kitos Bendruosiuose ugdymo planuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS. UGDYMO ORGANIZAVIMAS.

PIRMAS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ

4. Ugdymo organizavimas 5–8, I–IV gimnazijos klasėse:

4.1. mokslo metai ir ugdymo procesas prasideda 2023 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2024 m. rugpjūčio 30 d.;

4.2. mokslo metų trukmė, pusmečių datos, pamokų laikas, mokinių atostogos:

4.2.1. ugdymo proceso trukmė:

Klasė	Mokslo metų/Ugdymo proceso pradžia	Ugdymo proceso pabaiga
5–8 kl.	2023-09-01	2024-06-26
I–II kl.		2024-06-26
III kl.		2024-06-18
IV kl.		2024-06-04

4.2.2. Ugdymo procesas skirstomas į trumpesnės trukmės laiko periodus – pusmečius:

Klasės	I pusmetis	II pusmetis
5–8 kl.	2023-09-01 – 2024-01-26(91 diena)	2024-01-29 – 2024-06-26 (94 dienos)
I–III kl.		2024-01-29 – 2024-06-18 (89 dienos)
IV kl.		2023-01-29 – 2023-06-04 (79 dienos)

7.2.3. 5–8 kl., I–II kl., mokiniams 185, III kl. – 180, IV kl. – 170 ugdymo dienų;

7.2.4. pagrindinė ugdymo proceso organizavimo forma – pamoka. Pamokų laikas:

Pamoka	Pamokų laikas (pirmadienis, antradienis, trečiadienis, ketvirtadienis, penktadienis)	Pertraukų trukmė
1	8.15 – 9.00 val.	10 min.
2	9.10 – 9.55 val.	20 min.
3	10.20 – 11.05 val.	25 min. (Ilgoji pertrauka)
4	11.25 – 12.10 val.	20 min.
5	12.30 – 13.15 val.	10 min.
6	13.25 – 14.10 val.	10 min.
7	14.20 – 15.05 val.	10 min.
8	15.10 – 15.55 val.	

4.2.5. Antradieniais, po 2 pamokų, 20 minučių pertrauka skiriama pedagogų susirinkimams: pirmą mėnesio antradienį organizuojami informaciniai ir gimnazijos veiklų įšivertinimo susirinkimai, kitais mėnesio antradieniais – mokinių pasiekimų analizavimo susirinkimai.

4.2.6. Ugdymo proceso metu skiriamos atostogos:

Atostogos*	Prasideda	Baigiasi	Pamokos prasideda
Rudens*	2023-10-30	2023-11-03	2023-11-06
Žiemos (Kalėdų)*	2023-12-27	2024-01-05	2024-01-08
Žiemos*	2024-02-19	2024-02-23	2024-02-26
Pavasario (Velykų)*	2024-04-02	2024-04-05	2024-04-08
Vasaros atostogos 5–8, I–II g kl.	2024-06-27	2024-08-30	2024-09-01
Vasaros atostogos III g kl.	2024-06-16	2024-08-30	2024-09-01
Vasaros atostogos IV kl.	Pasibaigus ŠMM nustatyta brandos egzaminų sesijai	2024-08-30	-

* Jeigu mokinių atostogų metu yra numatytas brandos egzaminas ar jo dalis, tarpinis patikrinimas, atostogų dienos, per kurias mokinys laiko brandos egzaminą ar jo dalį, tarpinį patikrinimą, perkeliama į artimiausias ugdymo dienas.

4.2.7. Direktorius įsakymu šiomis dienomis ugdymo proceso organizavimas gali būti koreguojamas, nurodant pamokų pradžios, trumpinimo ir/ar atidirbimo laiką:

4.2.7.1. gimnazijos bendruomenės renginių, švenčių dienomis;

4.2.7.2. brandos egzaminų vykdymo dienomis;

4.2.7.3 pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo dienomis;

4.2.7.4. užsienio kalbos mokėjimo lygio nustatymo dienomis;

4.2.7.5. projektinės veiklos pamokų metu;

4.2.7.6. jei organizuojamas mokytojų kvalifikacijos tobulinimo renginys ir kt. nenumatytais atvejais;

4.2.8. klasių vadovų organizuojami kelių valandų trukmės klasių renginiai vyksta klasių valandėlių metu arba po pamokų.

5. Gimnazija dirba penkias dienas per savaitę grupine mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniais pageidaujant ir mokytojui sutikus bei suderinus su gimnazijos administracija, kai kuri neformaliojo švietimo veikla organizuojama šeštadieniais.

6. Jeigu mokinių atostogų metu yra numatytas brandos egzaminas ar jo dalis, tarpinis patikrinimas, atostogų dienos, per kurias mokinys laiko brandos egzaminą ar jo dalį, tarpinį patikrinimą, perkeliama į artimiausias ugdymo dienas.

7. Penktadieniais 5-8, I-II gimnazinių klasių mokiniams šeštoji pamoka skiriama klasių valandėlei.

8. Mokyklos vadovas, esant aplinkybėms, keliančioms pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo ar sustabdymo. Laikinais sustabdžius ugdymo procesą, mokyklos vadovas sprendimą dėl ugdymo laiko, kuriuo nevyko ugdymo procesas, įskaičiavimo ar neįskaičiavimo į ugdymo dienų skaičių ar dėl jo koregavimo derina su Radviliškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi. (Ekstremalioji padėtis – tai padėtis, kuri susidaro dėl kilusio ekstremalaus (gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio) įvykio ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius.

8.1. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso būdu (mokykla yra dalykų brandos egzaminų centras, vyksta remonto darbai mokykloje ir kt.), ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas).

8.2. Ekstremali temperatūra – mokyklos ir (ar) gyvenamojoje teritorijoje:

8.2.1. minus 20 °C ar žemesnė, – 5 klasių mokiniams;

8.2.2. minus 25 °C ar žemesnė – 6–10, I–IV gimnazijos klasių mokiniams;

8.2.3. 30 °C ar aukštesnė – 5–10, I–IV gimnazijos klasių mokiniams.

8.3. Mokyklos vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso būdu, gali priimti sprendimus:

8.3.1. laikinai koreguoti ugdymo proceso įgyvendinimą:

8.3.1.1. keisti nustatytą pamokų trukmę;

8.3.1.2. keisti nustatytą pamokų pradžios ir pabaigos laiką;

8.3.1.3. ugdymo procesą perkelti į kitas aplinkas;

8.3.1.4. priimti kitus aktualius ugdymo proceso organizavimo sprendimus, mažinančius / šalinančius pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei;

8.3.2. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių mokyklos aplinkoje nėra galimybės jo koreguoti ar tęsti ugdymo procesą grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei grupinio mokymosi forma nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt. Ugdymo procesas mokyklos vadovo sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Jeigu ugdymo procesas turi būti stabdomas ilgesnį laiką, mokyklos vadovas sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo derina su Radviliškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi;

8.3.3. ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu, kai nėra galimybės tęsti ugdymo proceso grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu.

8.4. Valstybės, savivaldybės lygiu ar mokyklos vadovo sprendimu ugdymo procesą organizuojant nuotoliniu mokymo būdu mokykla:

8.4.1. priima sprendimus ugdymo procesui nuotoliniu mokymo būdu organizuoti, atsižvelgdama į gimnazijos ugdymo plane numatytas gaires nuotoliniam mokymo procesui organizuoti, Bendrųjų ugdymo planų nuostatas; (20 priedas)

8.4.2. ugdymo proceso organizavimo nuotoliniu būdu tvarkos aprašas (toliau Aprašas) yra paruoštas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. V-372 „Dėl rekomendacijų dėl ugdymo proceso organizavimo nuotoliniu būdu patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“ bei atsižvelgiant į Nacionalinės švietimo agentūros parengtą Nuotolinio mokymo(si) / ugdymo(si) vadovą (Nacionalinė švietimo agentūra, 2020-08-20)

8.4.3. laikinai organizuojant ugdymo procesą nuotoliniu būdu mokymo sutartys nekeičiamos.

8.4.4. gimnazija sudaro sąlygas pedagogams dirbti nuotoliniu būdu namuose ir gimnazijoje.

8.4.5. Nuotolinio mokymo organizavimo būdas taikomas dirbant su visais mokiniais, įskaitant ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius.

8.4.6. Aprašu nustatyta ugdymo organizavimo tvarka nuotoliniu būdu yra privaloma visiems gimnazijos bendruomenės nariams.

8.4.7. įvertina, ar visi mokiniai gali dalyvauti ugdymo procese nuotoliniu mokymo būdu. Išsiaiškinus, kad mokinio namuose nėra sąlygų mokytis, sudaromos sąlygos mokytis mokykloje, jeigu mokykloje nėra aplinkybių, kurios keltų pavojų mokinio gyvybei ir sveikatai. Nesant galimybių ugdymo procesą organizuoti mokykloje, ugdymo proceso organizavimas laikinai perkeliamas į kitas saugias patalpas;

8.4.8 susitaria dėl mokinių emocinės sveikatos stebėjimo, taip pat mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos teikimo;

8.4.9. pagrindinėmis nuotolinio mokymosi aplinkomis pasirenkamos el. dienyno „Mano dienynas“ ir Office 365 mokymosi aplinkos.

8.4.9.1 Mokymasis (sinchroninis ir asinchroninis) vyksta Office 365 Microsoft Teams aplinkoje:

8.4.9.1 sinchroninės ir asinchroninės pamokos organizuojamos pagal p a m o k ų tvarkaraštį, pritaikytą nuotoliniam ugdymui. Tvarkaraštis skelbiamas elektroniniame dienyne ir fiksuojamas MS Teams veiklos kalendoriuje;

8.4.9.2. klasės valandėlės vykdomos sinchroniniu būdu kiekvieną savaitę tvarkaraštyje numatytu laiku pagal klasės vadovo veiklos planą;

8.4.9.3. neformalusis vaikų švietimas vykdomas sinchroniniu ir asinchroniniu būdu; dėl palankiausio būdo, įgyvendinant programoje numatytus tikslus, mokytojas tariaisi su mokiniais.

8.4.10. El. dienyno „Mano dienynas“ aplinka naudojama pagrindinei informacijai (tvarkaraščių skelbimui, mokymosi užduočių teikimui, informacijos skelbimui mokytojams, mokiniams ir tėvams, mokinių vertinimui, lankomumo fiksavimui) ir kitai su ugdymo organizavimu susijusiai informacijai skelbti ir žymėti.

8.4.11. Mokytojai planuoja ir supažindina mokinius su dalyko/modulio mokymo(si) turinio planu (temų pavadinimai, veiklos, laikas temai, ciklui ir kt.) ir atsiskaitymo tvarkaraščiu bei forma. Atsiskaitomieji darbai planuojami ir skelbiami „Mano dienyno“ aplinkoje.

8.4.12. Dalyko / modulio mokymo(si) turinio planas (pvz., temų pavadinimai, veiklos, laikas temai, ciklui, atsiskaitymui ir kt.) skelbiami *Office 365* mokymosi aplinkoje kiekvienos grupės *Failuose* arba *Mokomuosiuose bloknoutuose* (dėl galimybės keisti ir koreguoti ugdymo(si) procesą visiems grupės nariams).

8.4.13. Mokytojai yra laisvi pasirinkti pamokos formą, metodus, būdus, aplinkas. Planuojant pamokas būtina atsižvelgti į mokinių amžių, apgalvoti naujos medžiagos pateikimo formas, grįžtamąjį ryšį, atliktų užduočių pateikimo formas, numatyti ir nurodyti konkretų užduočių atlikimo laiką, atsiskaitymo būdus, vertinimo būdus. Tam, kad būtų išvengta mokymosi aplinkos perkrovimo, užduotims pateikti rekomenduojama naudoti nuorodas.

8.4.14. Mokymo(si) ištekliai: sąvokos, vadovėliai (skaitmeniniai vadovėliai „EDUKA“ aplinkoje, „Vyturio“ skaitmeninių knygų biblioteka), temai aktuali garso ir vaizdo medžiaga, pateiktys, veiklų / užduočių pavyzdžiai, nuorodos į mokymosi išteklius (pvz., simuliaciniai skaitmeniniai mokymosi resursai ir kt.), užduočių paketai (rekomenduojama pagal pasiekimų lygmenis) mokymuisi ir atsiskaitymui skiriami, taisomi, grąžinami mokiniui ir kaupiami *Office 365* aplinkoje.

8.4.14. Mokymosi krūvio reguliavimui rekomenduojama bendradarbiauti su kitais dalykų mokytojais ir ruošti integruotas užduotis, ilgalaikius projektus, kitas veiklas, leidžiančias mokiniams kūrybingai, neprarandant motyvacijos atlikti užduotis ir mokytis.

8.4.15. Mokytojai, be „Mano dienyno“ ir *Office 365* aplinkų, yra laisvi pasirinkti ir dalį pamokų organizuoti kitose mokymosi aplinkose ir platformose. Tuo atveju, jei mokytojas pasirenka organizuoti pamoką ar dalį pamokų kitoje aplinkoje, jis turi informuoti apie tai mokinius „Mano dienyno“ aplinkoje ir užtikrinti, kad nebus pažeistos asmens duomenų apsaugos nuostatos.

8.4.16. Mokytojai, įgyvendindami ugdymo programas, ne mažiau kaip 60 proc. ugdymo procesui numatyto laiko skiria sinchroniniam ugdymui ir ne daugiau kaip 40 proc. - asinchroniniam ugdymui. Nepertraukiamo sinchroninio ugdymo trukmė - iki 2 val.

8.4.17. Sinchroninių pamokų vedimui, neviršijant maksimalaus mokiniui skirtų pamokų skaičiaus, skiriamos „dvigubos“ pamokos, numatomos pietų pertraukos.

8.4.18. *Office 365* platforma naudojama administracijos, gimnazijos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų bendradarbiavimui, bendradarbiavimui dalinantįs veiklomis, kūrybinių užduočių, švietimo pagalbos mokiniams, prevencinės veiklos vykdymo idėjoms.

8.4.19. numato mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo būdus; (20 priedas)

8.4.20. direktoriaus pavaduotoja ugdymui teikia bendrąją informaciją apie ugdymo proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą, komunikuos kitais aktualiais švietimo bendruomenei klausimais tol, kol neišnyksta ypatingos aplinkybės ar aplinkybės, dėl kurių ugdymo procesas mokykloje negalėjo būti organizuojamas kasdieniu būdu. Informacija apie tai skelbiama mokyklos tinklalapyje;

8.4.21. numato planą, kaip pasibaigus ypatingoms aplinkybėms sklandžiai grįžti prie įprasto ugdymo proceso organizavimo.

8.5. Gimnazijos mokinių ugdymosi pasiekimai vertinami, vadovaujantis Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašu (jis yra Gimnazijos ugdymo plano sudėtinė dalis), patvirtintu Baisogalos gimnazijos direktoriaus 2023-08-31 įsakymu Nr. V-163

8.5.1. rekomenduojama vertinant mokinių pasiekimus dažniau naudoti kaupiamąjį balą, skirti projektinius kūrybinius darbus, organizuoti darbą grupėmis ir pan.

8.5.2. kontroliniai bei kiti atsiskaitomieji darbai, kurių trukmė ne mažesnė nei 30 min. ir kurie atliekami realiuoju laiku, fiksuojami elektroniniame dienyne ne vėliau kaip prieš savaitę.

8.5.3. kito pobūdžio atsiskaitomieji darbai turi būti nurodomi el. dienyne (jei reikia, su

nuorodą MS Teams) pažymint atliktų darbų išsiuntimo mokytojui laiką, atlikimo būdą ir pan.

8.5.4. būtina aiškiai apibrėžti mokymo(si) pasiekimų vertinimo kriterijus, atsižvelgiant į nuotolinio mokymo organizavimo specifiką.

8.5.5. vertinimo kriterijus, atsižvelgiant į atsiskaitomojo darbo pobūdį, laiką, pritaiko mokytojas bei iš anksto aptaria juos su mokiniais. Svarbu maksimaliai suvienodinti to paties mokomojo dalyko mokytojų nustatomus vertinimo kriterijus.

8.5.6. kontrolinių ir/ar kitų atsiskaitomųjų darbų, vykstančių realiuoju metu, jeigu to reikalauja mokytojas, mokiniai privalo įsijungti vaizdo kameras ir/ar mikrofonus. Priešingu atveju mokinio kontrolinis ir /ar atsiskaitomasis darbas gali būti vertinamas žemiausiu nepatenkinamu įvertinimu (balu 1).

8.5.7. jei mokinys dėl techninių kliūčių negali nustatyti laiku įsijungti vaizdo kameros / išsiųsti / įkelti atlikto darbo, turi apie tai iš karto informuoti mokytoją elektroniniu paštu / elektroniniame dienyne ar kitu būdu ir suderinti kitą darbo pateikimo laiką ir (ar) būdą.

8.5.8. kilus įtarimui dėl mokinio atlikto kontrolinio / atsiskaitomojo darbo autorystės, mokytojas gali reikalauti pakartotinai atsiskaityti su mokytoju sutartu laiku ir/ar dalijantis ekranu, įsijungus kamera, o mokiniui atsisakius tai padaryti, jo darbas vertinamas žemiausiu nepatenkinamu įvertinimu.

8.5.9. fizinio ugdymo mokinių pasiekimams įvertinti mokytojai gali prašyti vaizdo įrašų, kuriuose mokiniai demonstruoja savo pasiekimus. Šiuos įrašus peržiūrėti gali tik mokantis mokytojas. Įrašai saugomi iki pusmečio pabaigos, vėliau saugiai ištrinami.

8.5.10. jeigu mokinys iki numatyto laiko be pateisinamos priežasties nepateikė / pateikė vėliau atsiskaitomąjį darbą ir mokytojas apie tai nebuvo informuotas, darbas nevertinamas, elektroniniame dienyne įrašomas įvertinimas „1“.

8.5.11. įvertinimai fiksuojami įprasta tvarka elektroniniame dienyne.

ANTRAS SKIRSNIS GIMNAZIJOS UGDYMO PLANAS

9. Gimnazijos ugdymo planas rengiamas vieniems mokslo metams.

9.1. Gimnazijos ugdymo planas parengtas vadovaujantis demokratiškumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais.

9.2. Gimnazijoje susitarta dėl mokyklos ugdymo plano turinio, struktūros bei formos ir jo įgyvendinimo galimybių.

10. Rengiant gimnazijos ugdymo planą, buvo remtasi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese duomenimis ir informacija, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais, mokyklos veiklos įsivertinimo duomenimis, gimnazijoje priimtais susitarimais ir atsižvelgiant į mokyklai skirtas mokymo lėšas.

11. Rengdama mokyklos ugdymo planą gimnazija vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 „2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo

organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), Bendraisiais ugdymo planais, Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma), ir kitais bendrajį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais..

12. 2023–2024 mokslo metais įgyvendinamos:

12.1. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos), 5, 7 ir I, III gimnazijos klasėse; chemijos ir fizikos dalyko - 8 klasėje;

12.2. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – kartu 2008 m. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, o kiekviena atskirai – 2008 m. Pradinio ugdymo bendrosios programos, 2008 m. Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), 6, 8 (išskyrus chemijos ir fizikos dalyko) ir II gimnazijos klasėse;

12.3. Vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – 2011 m. Vidurinio ugdymo bendrosios programos), IV gimnazijos klasėje.

13. Mokyklos ugdymo plane, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, numatoma:

13.1. ugdymo proceso organizavimo mokykloje kalendorius. (1 priedas)

13.2. užsienio kalbos – anglų, rusų, vokiečių;

13.3. pasirenkamieji dalyko matematikos, lietuvių k., anglų k. moduliai;

13.4. neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimai: „Jaunimo liaudiškų šokių grupė“, „Įvairių šokių stilių grupė“, „Jaunieji šauliai“, „Jaunieji karitiečiai“, „Muzika“, „Drąsūs, stiprūs, vikrūs“, „Spalvų gama“, „Sporto būrelis“, „Jaunieji galiūnai“, Socialinio emocinio intelekto ugdymo būrelis „Gyvenimo įgūdžių mokykla“, „Gaminu, skanauju, ragauju, Etnografinių 7 regionų papročiai ir amatai“, „Jaunieji tyrėjai. STEAM būrelis“, „Rankų lenkimo būrelis“;

13.5. Mokymosi pagalbai skiriamos kontaktinės, trumpalaikės ar ilgalaikės konsultacijos. Kontaktinių ir trumpalaikių konsultacijų (trumpesnių už pamokos trukmę) dažnumas priklauso nuo ugdymosi procese kylančio mokymosi poreikio išsiaiškinti neaiškumus. Jos neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.

Ilgalaikės (trukmė lygi pamokos trukmei) konsultacijos organizuojamos per visą mokyklos nustatytą mokymosi trukmės periodą (pavyzdžiui, pusmetį) ir įskaitomos į mokymosi krūvį. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniame dienyne ar kitu su mokytoju sutartu būdu informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą ir mokinio daromą pažangą.

Gimnazijoje organizuojama 5-6 klasių mokiniams visos dienos mokykla „VDM“

13.6. kitus aktualius mokyklos susitarimus (pvz., dėl mokiniams teikiamų užduočių į namus apimties, ugdymo ne mokyklos aplinkose organizavimo ir kt.).

14. Mokyklos ugdymo planą gimnazijos vadovas tvirtina iki mokslo metų pradžios, suderinęs su Gimnazijos taryba, Radviliškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi.

14.1. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl Žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“, 8 klasėje; „Gyvenimo įgūdžiai“ 5,7, I g. kl.

14.2. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl

Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos patvirtinimo“ (toliau – Sveikatos programa);

14.3. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo karjerai programa);

14.4. prevencinė programa, ugdanti mokinių socialines ir emocines kompetencijas, apimanti smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą. Smurto prevencija įgyvendinama vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“, Lietuvos respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymu patvirtintu 2011 m. gegužės 26 d. Nr. XI-1425

15. Rengiant mokyklos ugdymo planą ugdymo programai įgyvendinti susitarta dėl:

15.1. projektinės veiklos organizavimo 5–8, I–III gimnazinėse klasėse tvarkos (2 priedas);

15.2. mokinio mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo formų ir laikotarpių (3 priedas);

15.3. mokinių informavimo apie ugdymo(si) pasiekimus tvarkos (4.1 priedas);

15.4. mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo mokinių ugdymo(si) klausimais tvarkos (4.2 priedas);

15.5. mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymų dėl pasiekimų įvertinimo peržiūrėjimo nagrinėjimo tvarkos (5 priedas);

15.6. mokinių atleidimo nuo menų, fizinio ugdymo ir kitų dalykų privalomo pamokų (ar jų dalies) lankymo tvarkos (6 priedas);

15.7. laikinųjų grupių dydžio ir sudarymo principų, keitimo galimybių (7 priedas, 8 priedas);

15.8. III–IV klasės mokinio individualaus ugdymo plano keitimo tvarkos (8 priedas);

15.9. mokinių elgesio reikalavimų (19 priedas);

15.10. mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo ir reikalavimų šiam planui numatymo (II skyriaus septintasis skirsnis, 9 priedas);

15.11. mokiniui siūlomų papildomai pasirinkti dalykų, dalykų modulių, atsižvelgiant į mokinio mokymosi poreikius ir šių dienų aktualijas, mokyklos kontekstą (11 priedas);

15.12. pažintinės ir kultūrinės veiklos organizavimo (dermės su bendrosiomis programomis užtikrinimo, organizavimo laiko ir kt.) (12 priedas);

15.13. socialinės-pilietinės veiklos organizavimo, mokantis pagal pagrindinio ugdymo programą (13 priedas);

15.14. numatomų mokymosi pagalbos priemonių (mokinių, kurie nepasiekia bendrųjų programų patenkinamo lygio, pasiekimų (toliau – žemi pasiekimai) ir priemonių mokinių pasiekimams gerinti (14 priedas);

15.15. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos integravimo (15 priedas);

15.16. naujai atvykstančių į 5 ir kitas gimnazijos klases mokinių adaptacijos priežiūros tvarkos (17 priedas);

15.17. bendrųjų lietuvių kalbos ugdymo reikalavimų mokykloje (16 priedas);

15.18. Gimnazijos veiklos programos (18 priedas);

15.19. mokinių, lankančių sporto, kitus būrelius per neformaliojo ugdymo veiklą gimnazijoje ar kitoje neformaliojo vaikų švietimo įstaigoje, apskaitos (10 priedas);

15.20. neformaliojo vaikų švietimo veiklos organizavimo: pasiūlos, galimybės rinktis ir organizavimo būdų; minimalaus grupės dydžio neformaliojo vaikų švietimo veikloms organizuoti (II skyrius, devintasis skirsnis, 1.4 priedas);

15.21. brandos darbo organizavimo vadovaujantis ŠMSM ir NŠA dokumentais, rekomendacijomis;

15.22. dalykų mokymuisi skiriamų pamokų maksimalaus skaičiaus konkrečioje klasėje (priedai 1.2 – 1.3);

15.23. pamokų, skiriamų mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, poreikio ir jų panaudojimo;

15.24. saugios aplinkos gimnazijoje kūrimo 2023–2024 m. m. (21 priedas);

15.25. komandinio reagavimo į smurtą ir patyčias gimnazijoje tvarkos (21 priedas);

15.26. mokinių skatinimo ir drausminimo tvarkos (19 priedas);

15.27. pamokų nelankymo ir vėlavimų į pamokas prevencijos tvarkos (19 priedas);

15.28. atsiskaitomųjų darbų atlikimo dažnumo reguliavimo ir trukmės, atsižvelgdama į tai, kad šie darbai nebūtų atliekami iš karto po ligos, atostogų, po šventinių dienų. Planuojant klasei skirtų atsiskaitomųjų darbų intensyvumą per dieną ir savaitę, yra numatytas pakankamas laikas jiems pasirengti;

15.29. ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėsenos planuojant, vertinant ir reflektuojant ugdymo procesą:

15.29.1. mokytojai ugdymo turinį planuoja vieneriems metams. Ilgalaikiai planai 6, 8, (išskyrus fizikos ir chemijos dalykus), II g kl. rengiami vadovaujantis Pagrindinio ugdymo Bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK–2433, Lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. V–46, PUPP programomis; 5, 7, klasėse ir I, III gimnazijos klasėse Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos), Chemijos bendroji programa, ir Fizikos bendroji programa, 8 klasėje ;

IV kl. – vadovaujantis Vidurinio ugdymo Bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V–269, ir dalykų brandos egzaminų programomis.

15.29.2. klasių vadovai savo veiklą planuoja pusmečiais;

15.29.3. mokytojai ilgalaikius planus ir programas rengia vadovaudamiesi bendrais susitarimais; planai ir programos tvirtinami direktoriaus įsakymu;

15.29.4. rekomenduojama keliems to paties dalyko mokytojams, dirbantiems paralelinėse klasėse, ilgalaikį planą rengti kartu. Rengiant jį individualiai, būtina derinti tarpusavyje. Rekomenduojama mokytojams, dirbantiems ne pirmus metus su ta pačia klase (grupe, srautu), (išskyrus dorinį ugdymą, menus, technologijas, kūno k.) ilgalaikį planą rengti kiekvienai klasei atskirai ir plane pateikti tos klasės (grupės, srauto) kontekstą. Rekomenduojama to paties dalyko mokytojams, dirbantiems paralelinėse klasėse, dalyko modulio programą rengti kartu;

15.29.5. mokytojai ilgalaikius planus (aprobuotus metodinėse grupėse) pateikia direktoriaus pavaduotojai ugdymui elektroniniu formatu iki 2023 m. rugpjūčio 31 d., programas pateikia gimnazijos direktoriui – iki 2023 m. rugsėjo 15 d.;

15.29.6. mokytojai ilgalaikį planą rengia elektroniniu variantu pagal metodinėje grupėje aptartą ir pakoreguotą formą;

15.29.7. mokytojai, vedantys atviras pamokas rajono, šalies kolegoms, rengia pamokos metmenis pagal gimnazijos direktoriaus įsakymu patvirtintą formą;

15.29.8. pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių programas (nesant švietimo ir mokslo ministro patvirtintų) rengia dalyko mokytojas(-ai), aprobuoja metodinė grupė, metodinė taryba, tvirtina gimnazijos direktorius. Mokykla, rengdama pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių turinį, vadovaujasi Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535 „Dėl Bendrųjų formaliojo švietimo programų reikalavimų patvirtinimo“;

15.29.9. ugdymo turinio įgyvendinimo stebėseną vykdo gimnazijos vadovai, metodinė taryba pagal vieneriems mokslo metams parengtą „Pedagoginės veiklos priežiūros organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą“. Priežiūros ir stebėsenos veiklos detalizuojamos, įrašomos mėnesio

planuose. Rezultatai, išvados aptariamose/reflektuojama administracijos, metodinės tarybos, metodinių grupių, mokytojų susirinkimuose.

15.30. Pavienio mokymosi forma įgyvendinama šiais mokymo proceso būdais:

15.30.1 savarankišku – mokinys savarankiškai mokosi pagal vidurinio ugdymo programas (nesusidarius 8 mokinių laikinajai grupei, mokytojai teikia grupines ar individualias konsultacijas);

15.30.1.1. pagrindinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, turintis bent vieno dalyko nepatenkinamą metinį įvertinimą, bet nenorintis kartoti visos tos klasės ugdymo programos dalykų;

15.30.2. nuotoliniu – mokymo proceso organizavimo būdu mokomi:

15.30.2.1. specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai, pagal pedagoginės tarnybos ar švietimo pagalbos tarnybos rekomendaciją negalintys mokytis kasdieniniu būdu pagal pagrindinio, vidurinio ugdymo programas;

15.30.2.2. besigydantys namie, kuriems dėl ligos ar patologinės būklės gydytojų konsultacinė tarnyba yra paskyrusi mokymą namie;

15.30.2.3. nepilnametės, esančios nėštumo ar gimdymo atostogose;

15.30.2.4. mokinių mokymosi apskaita tvarkoma elektroniniame dienyne. Nuotoliniu būdu besimokančių mokinių lankomumo apskaita tvarkoma pagal prisijungimo prie virtualios mokymo aplinkos duomenis ir fiksuojama elektroniniame dienyne.

TREČIAS SKIRSNIS

UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO ORGANIZAVIMAS

16. Gimnazija, planuodama mokyklos ugdymo turinio veiklą, priėmė sprendimus dėl:

16.1. sąlygų sudarymo kiekvienam mokiniui nuolat dalyvauti bent vienoje nuoseklioje, ilgalaikėje socialines ir emocines kompetencijas ugdančioje prevencinėje programoje, apimančioje smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą. Smurto prevencija įgyvendinama vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“:

16.1.1. 5–8 kl., I–II gimnazijos klasėse klasių vadovai vykdo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programą, kurią sudaro šie dėmenys: socialiniai įgūdžiai (bendravimas, draugystė, sprendimų priėmimas, jausmai ir emocijos, atsisakymo įgūdžiai), psichoaktyviosios medžiagos (tabakas ir elektroninės cigaretės, alkoholis, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo pasekmės, pagalba); socialinė aplinka (reklama, įstatymai ir atsakomybė, socialiniai tinklai). Temos ir užsiėmimų formos pritaikytos pagal vaikų amžių, yra kūrybiškos ir inovatyvios. Naudojami šiuolaikinio įtraukiančiojo ugdymo ir informavimo metodai, technikos: diskusijos, praktinės užduotys, komandiniai žaidimai, darbas grupėse, porose ir kiti metodai bei technikos. Programa integruojama į klasių valandėles ir kitą, tik programai įgyvendinti skirtą ugdymo proceso laiką;

16.1.2. parengtas, kasmet atnaujinamas ir įgyvendinamas „Saugios aplinkos mokykloje kūrimo (mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų tobulinimo, pozityvių vertybių formavimo, patyčių ir smurto prevencijos) priemonių planas“ (21 priedas).

16.2. Informacinio raštingumo, verslumo, finansinio raštingumo, antikorporcinio ugdymo, švietimo nacionalinio saugumo įgyvendinimo prioritetinių veiklų sričių, būdų ir metodų jiems įgyvendinti, atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės ir vietos bendruomenės socialinį kontekstą:

16.2.1. informacinio raštingumo įgūdžių lavinimas integruotas į atskirų dalykų pamokas ir projektus. Pamokų metu mokiniams ugdomos kompetencijos kritiškai, atsakingai naudotis medijomis (spauda, radijo ir televizijos laidos, kino filmai, reklama, internetas ir kt.) ir kitais informacijos šaltiniais. Ugdomi gebėjimai saugiai ir teisėtai naudoti IKT: ieškant informacijos, ją apdorojant, naudojant.

Informacinių technologijų pamokų metu ugdomas ne tik kompiuterinis raštingumas, bet ir aiškinama apie autorių teises, plagiatą, citavimą, asmens duomenų, informacijos apsaugą. Nagrinėjami tai reglamentuojantys dokumentai. Kalbama apie atsakingą elgesį socialiniuose tinkluose ir naudojant kitas interneto paslaugas bei kompiuterių programinę įrangą.

Siekiant pagerinti mokinių informacinį raštingumą, gimnazijos svetainėje pateikti reikalavimai mokinių projektinių darbų aprašams: reikalavimai tekstui, citavimo taisyklės, naudotų informacijos šaltinių aprašų pavyzdžiai (knygų, straipsnių, interneto svetainių ir kt.). Parengti pateikčių ir jų pristatymo reikalavimai. Vertinant projektus atsižvelgiama ir į jų atitiktį reikalavimams;

16.2.2. gimnazijos mokiniai įtraukiami į ekonomikos ir verslumo renginius: ISM ir NMA ekonomikos olimpiada; Nacionalinis ekonomikos egzaminas;

16.2.3. veikloms įgyvendinti mokykla naudoja neformaliajam vaikų švietimui, mokinių poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti skirtas pamokas.

16.3. Galimybių sudarymo mokiniui kiekvieną dieną užsiimti aktyvia veikla:

16.3.1. prieš pamokas, laisvu laiku tarp pamokų, ilgosios pertraukos metu (20 min.) sudaromos galimybės užsiimti fiziškai aktyvia veikla, kuri praplečia fizinio ugdymo pamokų turinį: žaisti stalo tenisą, naudotis rankų lenkimo stalu, sportuoti sporto salėje, aikštynuose. Po 3 pamokų organizuojama judrioji pertrauka.

16.3.2. esant poreikiui, sudaromos sąlygos aktyvia fizine veikla mokykloje užsiimti savaitgaliais ir mokinių atostogų dienomis;

16.3.3. per fizinio ugdymo pamokas klasė, atsižvelgiant į gimnazijos turimas lėšas, dalijama į mergaičių ir berniukų grupes. Užsiėmimai vyksta aikštynuose arba sporto salėje, sporto kabinete.

16.4. Pažintinės, kultūrinės, meninės, kūrybinės veiklos (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) plėtojimo:

16.4.1. mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ir vidurio ugdymo programas, pažintinė ir kultūrinė veikla yra privaloma, sudėtinė ugdymo turinio dalis;

16.4.2. Gimnazija priėmė sprendimą dėl šios veiklos organizavimo mokyklai tinkamais būdais šiai veiklai per mokslo metus skiriamų pamokų skaičiaus, atsižvelgdama į Pagrindinio ugdymo ir Vidurinio ugdymo bendrosiose programose numatytą dalykų turinį ir pasiekimus, mokinių amžių ;

16.4.3. veikla siejama su gimnazijos ugdymo tikslais ir su mokinių mokymosi poreikiais. Ji organizuojama ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose: muziejuose, bibliotekose, tėvų darbovietėse, atviros prieigos centruose, virtualiosiose mokymosi aplinkose, universitetuose, Baisogalos miestelio poilsio ir aktyvios sportinės veiklos zonose ir kt.;

16.4.4. mokinio mokymosi laikas išvykose, ekskursijose ir kitais panašiais atvejais, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę). (Pvz., 3 astronominių valandų trukmės ugdymo procesas išvykoje, muziejuje įskaitomas kaip atitinkamo dalyko 4 pamokos, kurių trukmė po 45 min.);

16.4.5. ugdymo turinio dalis, organizuojama ugdymo proceso dienomis, skirtomis pažintinei, kultūrinei, meninei, kūrybinei veiklai, planuojama pusmečiais. Veiklos organizuojamos pagal gimnazijos direktoriaus įsakymu patvirtintą tvarkaraštį. Veiklų apskaitą vykdo dalykų mokytojai elektroniniame dienyre;

16.4.6. ugdymo proceso dienos, skirtos pažintinei, kultūrinei, meninei, kūrybinei veiklai, priklausomai nuo veiklos pobūdžio, klasės, organizuojamos gimnazijos, rajono ar šalies aplinkose.

Eil. Nr.	Veiklos rūšis	Numatomas laikas
1.	Mokslo ir žinių diena.	2023-09-01 (penktadienis)

Eil. Nr.	Veiklos rūšis	Numatomas laikas
2.	Pažintinė–socialinė, praktinė veikla „Aš gimnazijos narys“.	2023-09-04 (pirmadienis)
3.	Gimnazijos bendruomenės amatų diena. Pilietiškumo ugdymo diena. Karjeros ugdymas.	2023-09-22 (penktadienis)
4.	Savivaldos diena.	2023-10-05 (ketvirtadienis)
5.	Savanorystės diena. Projektas „Laukiame Kalėdų“ – gimnazijos interjero puošimas.	2023-12-01 (penktadienis)
6.	Projekto „Kalėdų misterija“ baigiamasis renginys.	2023-12-22 (ketvirtadienis)
7.	Edukacinių projektų dienos	Kiekvieną mėnesį skiriama diena slenkančiu grafiku (aštuonios dienos)
8.	Užsiėmimai netradicinėje aplinkoje (STEAM (dalykininkai) – 2 dienos, Karjeros ugdymas – 1 diena IV g + 1 diena), patyriminė klasės vadovo veikla – 1 diena, projektų pristatymas – 1 diena)).***, **,*	Penkios dienos (pagal EI planą)

***Klasių ekskursijas organizuoja ir joms vadovauja klasės vadovas. Kviesti kitos klasės mokinius vykti į ekskursiją mokytojai gali tik suderinę su tos klasės vadovu. Apie dalykines išvykas, jei jose dalyvauja daugiau kaip 5 klasės mokiniai, informuojamas klasės vadovas, jis gali vykti kartu.

** Paralelinių klasių dalykinės išvykos.

* Mokytojai, vykdantys edukacines veiklas kitoje ugdymo aplinkoje, suderina tuo laiku turinčių vykti pamokų organizavimo laiką su dalykų mokytojais.

16.5. Socialinės – pilietinės veiklos organizavimas (13 priedas):

16.5.1. pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalį socialinė – pilietinė veikla yra privaloma;

16.5.2. socialinė–pilietinė veikla įgyvendinama vadovaujantis 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų 9 priedu, bendradarbiaujant su Baisogalos miestelio socialiniais partneriais ir vadovaujantis Baisogalos gimnazijos Socialinės – pilietinės veiklos aprašu, patvirtintu gimnazijos direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V–194. Mokytojai per pirmą savo dalyko pamoką, klasių vadovai per pirmą klasės valandėlę 5–8 klasių, I–II gimnazinių klasių mokiniams pristato siūlomą socialinę ir pilietinę veiklą. Rugsėjo 2 d. organizuojama pažintinė socialinė, praktinė diena „Aš gimnazijos narys“. Socialinę ir pilietinę veiklą koordinuoja klasių vadovai. Apskaita vykdoma klasės dienyne, rašomos valandos, pusmečio gale „įsk.“ arba „nsk“. Kiekvienas mokinys pildo asmeninį socialinės veiklos apskaitos lapą, o klasės vadovas mokslo metų pabaigoje pildo klasės vadovui skirtą socialinės veiklos apskaitos lentelę (priedai, lentelė). Kiekvienas 5–8, I–II gimnazinių klasių mokinys per mokslo metus privalo atlikti ne mažiau: kaip 10 valandų - 5–6 kl., 15 valandų - 7–8 kl., 20 valandų - I–II gimnazinėse klasėse socialinės veiklos, organizuojamos ugdymo proceso, skirto kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei, pilietinei, prevencinei veiklai metu ar laisvu laiku po pamokų ir renkasi vieną iš siūlomų socialinės (patvirtintų direktoriaus įsakymu) veiklos krypčių: dalyvavimą klasės veiklos organizavime; dalyvavimą gimnazijos savivaldos veikloje; dalyvavimą įvairiose talkose (ne mažiau kaip 3 val.), akcijose (ne mažiau kaip 3 val.); pagalbą organizuojant gimnazijos renginius; pagalbą labdaros ir socialinės paramos akcijose (ne mažiau kaip 2 val.); pagalbą tvarkant gimnazijos skaityklą ar biblioteką, kitas patalpas; savitarpio

pagalbą (pagalba mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų); pagalbą kuriant mokymo priemones; pasiruošimą ir dalyvavimą mokyklos, rajono, šalies olimpiadose, konkursuose, parodose, projektuose (2 val.). Mokiniais, pateikusiems pažymėjimą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-317 „Dėl Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įskaitoma socialinė-pilietinė veikla.

16.6. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa), įgyvendinimo. Programa integruojama į dalykų turinį, klasės vadovo veiklas, įgyvendinama per neformaliojo švietimo veiklas (15 priedas);

16.7. Ugdymo karjerai programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo karjerai programa), įgyvendinimo mokyklos ugdymo turinyje formų. Atsižvelgiant į mokyklos ir klasės kontekstą, atskiros ugdymo karjerai programos dalys integruojamos:

16.7.1. I gimnazinėje klasėje į technologijų pamokas, siekiant plėtoti mokinių žinias ir įgūdžius apie įvairias darbo veiklos sritis;

16.7.2. II gimnazinių klasių mokiniams skiriama bent po vieną kiekvieno dalyko ilgalaikiuose dalykų planuose numatytą pamoką – pristatymą apie dalykų reikalingumą renkantis studijų programą, supažindinti su dalykų bendrojo ir išplėstinio kurso programomis, užsienio kalbų programų kursais, orientuotais į Europos Tarybos siūlomus A1 ir A2, B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygius;

16.7.3. į pažintinės ir kultūrinės veiklos pamokas (12 priedas);

16.7.4. į atsakingo už ugdymo karjerai specialisto, suplanuotas klasių valandėles ir organizuojamus renginius;

16.7.5. II gimnazinės klasės mokiniams I pusmetį organizuojama išvyka į Studijų mugę, 5–8 klasių, I–IV gimnazinių klasių mokiniams organizuojama kultūrinė, pažintinė amatų diena. III gimnazinės klasės mokiniams siūlomas pasirenkamasis dalykas „Ugdymas karjerai“;

16.7.6. mokiniams sudaromos sąlygos individualioms bei grupių konsultacijoms gimnazijos profesinio konsultavimo kabinete.

16.7.7. ugdymo karjerai specialistas ir klasių vadovai, plėtodami mokinių žinias ir įgūdžius apie darbą, karjeros galimybes, organizuoja klasių valandėles, susitikimus su įvairių profesijų žmonėmis, išvykas į įmones, organizacijas, mokymo įstaigas, aukštųjų mokyklų organizuojamas studijų muges.

16.8. Etninės kultūrinės veiklos įgyvendinamos vadovaujantis Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ (toliau – Etninės kultūros programa).

Gimnazijoje etninės kultūros ugdymas apima šias su mokinių veikla susijusias formaliojo ir neformaliojo švietimo sritis:

16.8.1. gyvosios tradicijos renginius: kalendorines ir kitas šventes, išvykas į etninės kultūros centrus, etnografinius muziejus, nacionalinius ir regioninius parkus, tradicinių amatų centrus, tradicijas puoselėjančias kaimo turizmo sodybas, mokslo ir kitas įstaigas;

16.8.2. siekiant, kad mokiniai puoselėtų savo tautos kultūrą, tradicijas, programa įgyvendinama organizuojant akcijas, popamokinius renginius, skirtus svarbiausioms tautinėms šventėms paminėti, įgyvendinant neformaliojo vaikų švietimo būrelius: šokių, technologijų;

16.8.3. integravimą į socialinę–pilietinę veiklą;

16.8.4. etninės kultūros integravimą į mokomuosius dalykus;

16.8.4.1. siekiant, kad mokiniai gerbtų ir puoselėtų iš kartos į kartą paveldėtas tautos vertybes, tradicijas, ugdytųsi kūrybingumą, tautinę ir pilietinę savimone, programos temas (I–II gimnazinėse klasėse) mokytojai integruoja į lietuvių k., socialinių mokslų, menų, fizikos ir technologijų pamokas;

16.8.4.2. temos „Tauta ir tradicijos“, „Papročinė teisė ir elgesys“ integruojamos į istoriją, pilietiškumo pagrindus;

16.8.4.3. temos „Žmogaus gyvenimo ciklo tarpsniai ir apeigos“, „Jaunimo brandos apeigos ir papročiai“, „Kalendoriniai papročiai“, „Etnografiniai regionai“ – į lietuvių k., dorinį ugdymą, menus;

16.8.4.4. temos „Kultūrinis kraštovaizdis ir tradicinė architektūra“ – į istoriją, geografiją, dailę, technologijas;

16.8.4.5. tema „Liaudies astronomija“ – į fiziką, dailę, technologijas;

16.8.4.6. tema „Tradicinė ūkinė veikla“ – į dailę, technologijas, ekonomiką;

16.8.4.7. tema „Liaudies kūryba“ – į lietuvių k., menus, technologijas;

16.8.4.8. temos „Etninės kultūros samprata“, „Pasaulėjauta, mitologija ir religija“, „Kalendorinės šventės ir papročiai“, „Liaudies kūryba“ – į lietuvių k. ir literatūrą;

16.8.4.9. temos „Etninės kultūros samprata“, „Kultūrinis kraštovaizdis ir tradicinė architektūra“, „Pasaulėjauta, mitologija ir religija“, „Etninės kultūros tyrimai ir sklaida, valstybinė globa“ – į istoriją;

16.8.4.10. temos „Kultūrinis kraštovaizdis ir tradicinė architektūra“, „Etnografiniai regionai“, „Kalendorinės šventės ir papročiai“, „Tradiciniai amatai, verslai ir darbai“, „Archeologinis ir tautinis kostiumas“, „Liaudies kūryba“ – į dailę ir technologijas;

16.8.4.11. temos: „Kulinarinis paveldas ir mitybos papročiai“, „Sveikatos tausojimo papročiai ir gydymas“ – į technologijas.

16.9. Laisvės kovų istorijos integravimas antrame pusmetyje į šių mokomųjų pagrindinio ugdymo baigiamosios klasės (II gimnazijos klasės) dalykų ugdymo turinį: lietuvių kalbos ir literatūros (8 pamokas), istorijos ir pilietiškumo pagrindų (po 10 pamokų), muzikos (2 pamokas) ir dailės (2 pamokas) (kovo mėnesį).

16.10. Visų dalykų mokytojai ugdo tiek dalykines, tiek bendrąsias mokinių kompetencijas.

17. Mokytojas, į kurio mokomąjį dalyką yra integruojama kita programa, jos dalis, tai fiksuoja ilgalaikio plano skiltyje „Integracija“ (nurodo integruojamų programų temas), skiltyje „Pastabos“ nurodo organizuojamas integruotas pamokas ir fiksuoja elektroniniame dienyne, klasių vadovai – veiklos planuose, el. dienyne „Kultūrinė, pažintinė veikla“.

18. Programų integravimą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

19. Gimnazijoje vykdoma ši tarpdalykinė integracija:

19.1. dalyko ir užsienio k. integravimo principai:

19.1.1. etika – užsienio kalbų šaltinių naudojimas (pvz., filmų) ir aptarimas lietuvių k.;

19.1.2. IT – vieną kartą per mėnesį – pamoka su raktiniais žodžiais, naudojantis mokytojų paruošta metodine priemone;

19.1.3. lietuvių k. – nagrinėjant užsienio kalbomis kalbančių autorių kūrybą – vertimas iš originalo kalbos į gimtąją, kalbos kultūros pratybos;

19.1.4. chemija, biologija – baigiamojo projekto pristatymas anglų k.;

19.1.5. istorija – baigus temą/skyrių, pateikiamos pagrindinės sąvokos anglų k., vokiečių k., rusų k., bendradarbiavimas su užsienio k. mokytojais mokant esė, ugdomasis projektas pasirinktinai anglų (vokiečių, rusų) ar lietuvių kalba;

19.1.6. geografija – mokomųjų filmų anglų k. peržiūra, atskirų temų sąvokų žodynėliai anglų k., ugdomųjų ir asmeninių projektų pristatymai pasirinktinai anglų ar lietuvių k.;

19.1.7. ekonomika – kiekvienos pamokos pagrindinių sąvokų žodynėlis;

19.1.8. technologijos – informacijos paieška naudojantis angliškais šaltiniais, terminų žodyno sudarymas;

19.1.9. dailė – mokomųjų filmų užsienio k. peržiūra.

19.2. Integruoto turinio pilietiškumo ir gynybos įgūdžių formavimą I gimnazinių klasių mokiniams ugdymo veiklą vykdo Lietuvos šaulių sąjunga. Integruotai ugdymo veiklai skiriamos 3 ugdymo dienos per mokslo metus: lapkričio 15,16,17 dienomis.

19.3. Karinės pedagogikos įvado į žinojimo teoriją programos temos integruojamos į dorinį ugdymą (etiką, tikyba).

20. Mokymosi krūvių reguliavimas:

20.1. Gimnazijos direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui stebi kuruojamas klases:

20.1.1. siekiant tausoti mokinio sveikatą, optimizuoti mokymosi krūvius mokykloje, organizuoja nuoseklią mokinių mokymosi krūvio bei mokiniams skiriamų namų darbų stebėseną ir kontrolę;

20.1.2. organizuoja mokytojų bendradarbiavimą sprendžiant mokinių mokymosi krūvio optimizavimo klausimus;

20.1.3. užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokytojai mokinius informuoja ne vėliau kaip prieš savaitę elektroniniame dienyne. Kontroliniai darbai nerašomi po mokinio ligos, pirmąją dieną po atostogų ar šventinių dienų, paskutinę savaitę prieš pusmečio pabaigą;

20.1.4. užtikrina, kad namų darbai:

20.1.4.1. atitiktų mokinio galias;

20.1.4.2. būtų tikslingi ir naudingi tolesniam mokinio mokymui ir mokymuisi, padėtų siekti numatytų mokymosi tikslų;

20.1.4.3. nebūtų užduodami atostogoms;

20.1.4.4. nebūtų skirti dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti.

20.1.4.5. mokytojai planuodami pamoką, tikslingai skirdami namų darbus vadovaujasi principu: „Klasėje išsiaiškiname medžiagą, praktiškai ją įtvirtiname, namuose – tik pakartojame“.

20.1.4.6. esant mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir negali tinkamai atlikti namų darbų dėl nepalankių socialinių, ekonominių, kultūrinių sąlygų namuose, sudaromos sąlygos juos atlikti mokykloje.

20.2. Vadovaujantis gimnazijoje patvirtintais susitarimais:

20.2.1. mokiniui, kuris atstovauja mokyklai varžybose, konkursuose, olimpiadose per atostogas, savaitgalio ar švenčių dienomis, tos dienos įskaitomos į mokinio ugdymosi dienų skaičių. Mokinio prašymu poilsio dienos gali būti nukeliamos į artimiausias darbo dienas;

20.2.2. mokiniui, kuris dalyvauja šalies ir tarptautinėse olimpiadose, varžybose, gali būti suteikiamas laikas joms pasiruošti. Šis laikas įskaitomas į ugdymosi dienų skaičių.

20.2.3. Mokinys, jeigu pageidauja, mokyklos vadovo įsakymu atleidžiamas nuo dalies ar visų pamokų lankymo tų dalykų:

20.2.3.1. kurių jis yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų einamaisiais mokslo metais prizinės vietos laimėtojas;

20.2.3.2. kurių mokosi pagal neformaliojo vaikų švietimo programas, taip pat formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (muzikos, dailės, menų, sporto ir kitas) ar jas yra baigęs.

20.2.4. Mokinys, kuris mokosi pagal neformaliojo vaikų švietimo programas, ir, jei pageidauja, ir nuo kitų dalykų pamokų (ar jų dalies) lankymo, jeigu:

20.2.4.1. mokosi formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose (muzikos, dailės, menų, sporto ir kitose) pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (ar yra jas baigęs);

20.2.4.2. mokosi pagal kitas neformaliojo vaikų švietimo programas;

20.2.4.3. sprendimas „atleisti“ priimamas dalyko, nuo kurio pamokų mokinys atleidžiamas, mokytojui susipažinus su formalųjį švietimą papildančio ugdymo ar neformaliojo vaikų švietimo programomis. Šių programų turinys turi derėti su Bendrųjų programų turiniu. Programas ar jų nuorodas mokyklai pateikia mokinys (nuo 14 iki 18 metų turėdamas tėvų (rūpintojų) raštinį sutikimą ar mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) (jei mokinys neturi 14 metų) kartu su prašymu dėl atleidimo nuo to dalyko pamokų iki mokyklos sprendimu numatomos datos (rugsėjo 9 dienos). Dalykas, nuo

kurio dalies ar visų pamokų mokinys atleidžiamas, įskaitomas į mokinio individualųjį planą, jei jis yra rengiamas. Mokinui nerekomenduojama teikti prašymo dėl atleidimo nuo dalies ar visų pamokų lankymo to dalyko, kurio brandos egzaminą planuoja laikyti.

20.2.4.4. mokinys, atleistas nuo atitinkamų menų ar sporto srities dalykų pamokų, jų metu gali užsiimti kita veikla arba mokytis individualiai. Kai šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, už mokinių saugumą atsako tėvai (globėjai, rūpintojai). Apie tai mokykla raštu informuoja tėvus. Jei pamokos vyksta kitu metu, mokiniams sudaromos sąlygos saugiai dirbti skaitykloje, informacinių technologijų kabinete ar ilsėtis.

20.3. Mokiniai, atleisti nuo dailės, muzikos, kūno kultūros pamokų, talkina to dalyko mokytojams organizuojant renginius, dalyvauja gimnazijos renginiuose nors kartą per pusmetį ir atstovauja gimnazijai rajono, šalies konkursuose, varžybose.

20.4. Per dieną mokiniams negali būti daugiau kaip 7 pamokos (neskaičiuojant laisvų laiko tarpų tarp pamokų). Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams, dalykų moduliams, pasirenkamiesiems dalykams mokytis gimnazijos I–II gimnazijos klasių mokiniams skiriamas suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

20.5. Mokiniai mokymosi krūvį per savaitę stengiamasi optimizuoti ir paskirstyti proporcingai.

20.6. Pamokų tvarkaraščius stengiamasi sudaryti taip, kad mokiniai pagal galimybes turėtų kuo mažiau laisvų tarpų tarp pamokų. Laisvu tarp pamokų laiku mokiniams sudaromos sąlygos užsiimti prasminga veikla: naudotis mokyklos bibliotekos skaitykla, laiką išnaudojant savišvietai: skaityti knygas, spaudą, naudotis bibliotekos skaitykloje ar Karjeros konsultavimo kabinete esančiais kompiuteriais; atsiskaityti už praleistus kontrolinius darbus; dalyvauti dalyko modulio pamokose laisvo klausytojo teisėmis; ruošti renginiams ar kitai veiklai; individualiai bendrauti su mokyklos vadovais, mokytojais, klasių vadovais; mėgstantiems aktyvų poilsį rekomenduojama žaisti stalo tenisą ar kitus žaidimus sporto salėje, sportui skirtose zonose, šiltuoju metų laiku sportuoti aikštyne, stadione; užsiimti socialine-pilietine veikla, dalyvauti neformaliojo švietimo veikloje ar užsiimti kita prasminga veikla.

20.7. Vieną iš laisvų tarpų tarp pamokų rekomenduojama skirti pietų pertraukai.

20.8. Mokiniai laisvu tarp pamokų laiku negali išeiti iš gimnazijos teritorijos. Gimnazija neatsako už savavališkai išėjusių mokinių saugumą.

20.9. Gimnazija, derindama mokyklos ir mokinių mokymosi poreikius, išlaikydama bendrą pamokų, skirtų dalykui per dvejus metus, skaičių ir neviršydama maksimalaus pamokų skaičiaus per savaitę, nustatyto pagal Higienos normą, priėmė sprendimus atskirų dalykų mokymą intensyvinti taip:

20.9.1. Bendruosiuose ugdymo planuose dvejiems metams nustatytas pamokų skaičius skiriamas vieneriems mokslo metams ir dalyko bendrojoje programoje numatyti pasiekimai pasiekiami per metus mokant šių dalykų:

20.9.1. įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą intensyvinamas žmogaus saugos mokymas: mokoma 8 kl.

20.9.2. įgyvendinant vidurinio ugdymo programą intensyvinamas dorinio ugdymo dalyko mokymas: programa pradedama ir baigiama III klasėje;

20.9.3 mokymas intensyvinimas, kai per dieną dalykui skiriama ne viena, o keletas viena po kitos organizuojamų pamokų šiems dalykams mokytis: lietuvių kalbos ir literatūros, užsienio kalbų, matematikos, technologijų, menų ir kt., taip sudaromos sąlygos dalykui skirtas pamokas organizuoti ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ir ne mokyklos aplinkoje; organizuoti diagnostinius kontrolinius darbus, bandomuosius BE ir PUPP.

21. Kelių mokytojų susitarimu ugdymo proceso metu, nedidinant mokiniams krūvio, organizuojamos integruotos pamokos (4 priedas):

21.1. gamtos mokslų mokytojai, siekdami gerinti mokinių eksperimentinius ir praktinius įgūdžius, laboratorinius darbus, eksperimentus atlieka gamtos mokslų laboratorijoje, gamtoje,

organizuoja išvykas į Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Gyvulininkystės instituto Baisogalos padalinį ir kt.;

21.2. socialinių mokslų mokytojai veda pamokas miesto, šalies muziejuose (tradiciskai lankomasi Genocido aukų muziejuje, Lietuvos Respublikos Seime ir kt.), viena iš laisvės kovų istorijos pamokų II kl. mokiniams vyksta Minaičių kaime esančiame partizanų bunkeryje, siekdami tobulinti praktinius įgūdžius mokiniai dalyvauja ekspedicijoje ir kt.;

21.3. kalbų, menų ir kt. dalykų mokytojai organizuoja viešus projektų pristatymus, darbų parodas gimnazijos II aukšto fojė, skaitykloje, kitose mokyklos viešose erdvėse, lietuvių k. mokytojai tradiciskai organizuoja edukacines išvykas į spektaklius, į Maironio, V. Mačernio, Šatrijos Raganos, A. Baranausko, J. Biliūno ir kt. rašytojų tėviškes.

22. Bendrųjų kompetencijų programų integravimas:

22.1. 7–8 klasėse, I–II gimnazinėse klasėse dirbantys mokytojai integruoja socialinių kompetencijų ugdymo(si) modelį;

22.2. visų dalykų mokytojai integruoja mokėjimo mokytis integruojamąją programą. Klasių vadovai, vadovaudamiesi leidinio „Mokėjimo mokytis kompetencijos vertinimas“ rekomendacijomis, veda praktinius užsiėmimus per klasių valandėles;

22.3. kalbų mokytojai – komunikavimo integruojamąją programą;

22.4. gamtos ir socialinių mokslų, ugdymo karjerai (neformalusis švietimas) mokytojai – darnaus vystymosi integruojamąją programą;

22.5. gamtos mokslų, kūno kultūros, technologijų, dorinio ugdymo mokytojai – sveikatos ir gyvenimo įgūdžių integruojamąją programą;

22.6. kalbų, socialinių mokslų, menų mokytojai – kultūrinio sąmoningumo, kultūrinę integruojamąją programą;

22.7. visų dalykų mokytojai, klasių vadovai, mokinių savivaldos padedami dalyvauja „Kurk Lietuvai“ profesinio tobulinimo ir gerosios užsienio praktikos pritaikymo programoje Lietuvoje, nevyriausybinų organizacijų organizuojamuose projektuose.

23. Neformaliojo vaikų švietimo organizavimas gimnazijoje:

23.1. gimnazija sudaro galimybes kiekvienam mokiniui (ypač turinčiam nepalankias socialines, ekonomines, kultūrinės sąlygas namuose, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių) pasirinkti jo poreikius atliepiančias įvairių krypčių neformaliojo vaikų švietimo programas:

23.2. siūlomos skirtingų krypčių programos, atitinkančios mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius, padedančios atsiskleisti pomėgiams ir talentams, kurios ugdo savarankiškumą, sudaro sąlygas bendrauti ir bendradarbiauti; užsiėmimai yra skirti meninę, sporto ir sveikatos ar kitą veiklą pasirinkusių mokinių kompetencijoms ugdyti. (Punktas 13.4.)

23.3. šią veiklą mokiniai pasirenka laisvai iki rugsėjo mėnesio 10 dienos arba, tenkindami savo poreikius, mokslo metų eigoje;

23.4. užsiėmimai organizuojami po pamokų ir pagal poreikį savaitgaliais ir/ar mokinių atostogų metu;

23.5. veiklos vykdomos įvairiose patraukliose ir saugiose mokiniui aplinkose, padedančiose įgyvendinti neformaliojo švietimo tikslus: išnaudojamos mokyklos aktų, sporto salės, aikštynas, stadionas, dalykų kabinetai, kitos neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimų tikslus atitinkančios Baisogalos bendruomenės ir miestelio erdvės.

23.6. kiekvienų mokslo metų pabaigoje mokinių savivalda bendradarbiaudama su mokyklos administracija, įvertina kitų mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, prireikus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir, atsižvelgdama į juos, siūlo neformaliojo švietimo programas;

23.7. kiekvienų mokslo metų pradžioje organizuoja Neformaliojo vaikų švietimo programų pristatymą;

23.7.1. siūlo neformalaus vaikų švietimo užsiėmimus iš Baisogalos gimnazijos ugdymo plano;

23.7.2. siūlo neformalaus vaikų švietimo užsiėmimus iš neformaliojo vaikų švietimo programai skirtų krepšelio lėšų;

23.7.3. programų pasiūlą kasmet paskelbia gimnazijos tinklalapyje, elektroniniame dienyne, stenduose;

23.8. Mokinių, dalyvaujančių neformaliojo vaikų švietimo programose, apskaitą ir užsiėmimų lankymą, pedagogai registruoja elektroniniame dienyne.

23.9. Neformaliojo ugdymo grupės mokinių skaičius yra ne mažesnis kaip 8.

23.10. Esant poreikiui ir galimybėms, neformaliojo vaikų švietimo veiklos gali būti derinamos su formaliojo švietimo veiklomis, siekiant padėti vaikui siekti asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo rezultatų pasirinktose srityse.

23.11. Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai žymimi mokinių registre.

24. Gimnazija su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) bendradarbiauja tokiomis formomis ir būdais, kurie sudaro galimybes kartu su mokytojais ir mokiniais dalyvauti planuojant, įgyvendinant ugdymo procesą ir priimant sprendimus, aptariant mokinių pasiekimus ir pažangą, priimant sprendimus dėl mokyklos priemonių ugdymo(si) kokybei gerinti. Gimnazijos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) pagrindinės bendradarbiavimo formos:

24.1. informaciniai, organizaciniai, mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) susirinkimai ;

24.3. pagalbos mokiniui specialistų konsultacijos mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams)

24.4. tėvų švietimas: administracijos, pagalbos mokiniui specialistų, lektorių pranešimai/paskaitos mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) pagal gimnazijos kontekstą ir tėvų poreikius;

24.5. informacijos sklaida tėvams (globėjams, rūpintojams): administracijos, mokytojų, klasių vadovų, specialistų pastabos, komentarai, pranešimai elektroniniame dienyne; informacijos sklaida gimnazijos internetinėje svetainėje, socialiniuose tinkluose;

24.6. tėvų dalyvavimas klasės, mokyklos savivaldoje;

24.7. bendra veikla ilgalaikėse ir trumpalaikėse darbo grupėse;

24.8. bendradarbiavimas vaikui rengiant(is) individualų ugdymo planą;

24.9. tėvų anketavimas ir atliekami tyrimai siekiant išsiaiškinti tėvų nuomonę ugdymo, vaiko jausenos, adaptacijos klausimais, išsakyti mokyklos veiklos tobulinimo lūkesčius ir pan. Apklausoms naudojamas elektroninis dienynas, *IQES online Lietuva* sistema ir kiti būdai;

24.10. bendrų renginių, švenčių, pažintinės ir kultūrinės, sportinės, projektinės, ugdymo karjerai veiklų organizavimas tėvų ir mokytojų iniciatyva; tėvų (globėjų) dalyvavimas gimnazijos organizuojamuose atvirų durų dienose, renginiuose, šventėse, projektuose.

25. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, skatina (ir konsultuoja) mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus):

25.1. sukurti mokiniams tinkamą, skatinančią mokytis, edukacinę aplinką namuose;

25.2. kelti vaikams pagrįstus mokymosi lūkesčius ir motyvuoti mokytis;

25.3. padėti vaikams mokytis namuose;

25.4. palaikyti ir stiprinti dvasinius ryšius su vaiku, jį ramiai išklaudyti, patarti, padėti, domėtis vaiko veiklomis mokykloje ir už jos ribų; ugdyti sveiko gyvenimo būdo įgūdžius; puoselėti visuomenei priimtinius santykius su jaunesniais, bendraamžiais ir suaugusiais.

25.5. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose mokykloje ir už jos ribų.

25.6. gimnazija užtikrina, kad mokytojai ir mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) informacija apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir pažangą, mokymosi poreikius ir motyvaciją, iškilusius sunkumus keistųsi abipusiškai ir laiku. Tėvai (globėjai, rūpintojai) skatinami padėti mokyklai spręsti problemas, susijusias su vaiko mokymosi pasiekimų gerinimu.

KETVIRTAS SKIRSNIS MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS MOKINIUI

26. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo gebėjimams ir mokymosi poreikiams pritaikytas mokymosi planas. Individualiu ugdymo planu siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo galias pasiekti aukštesnių ugdymo(si) pasiekimų, ugdyti(s) asmeninę atsakomybę, gebėjimus, įgyvendinti išsikeltus tikslus.

27. Individualus ugdymo planas sudaromas kiekvienam mokiniui, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą. Mokinio individualiame ugdymo plane nurodomi dalykai ar dalykų grupės, kurių mokosi, kokių kursų, kiek pamokų skiriama, kokius pasirenkamuosius dalykus, dalykų modulius mokinsys mokosi ir kt. Mokinsys individualų ugdymo planą suderina su mokyklos galimybėmis arba renkasi iš mokyklos siūlomų variantų. Individualaus ugdymo plano formą mokiniui siūlo mokykla (9 priedas).

28. Individualus ugdymo planas sudaromas mokiniui, mokomam namie. Jame numatomi mokymosi tikslai, mokinio mokymosi indėlis, planuojami mokytis dalykai, jiems skiriamas pamokų skaičius, pasiekimų patikrinimo būdai ir pan. Mokinsys mokosi pagal mokyklos vadovo patvirtintą ir su vienu iš mokinio tėvų (globėju, rūpintoju) suderintą pamokų tvarkaraštį.

29. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, atsižvelgiant į mokykloje turimą informaciją apie mokinį ir jo mokymosi pasiekimus, vieneriems metams rašytine forma sudaromas individualus ugdymo planas. Jo turinį lemia numatomi artimiausi ir tolesni mokinio ugdymo(si) tikslai ir būdai. Jame prisiimti išpareigojimai orientuojami į atskiro dalyko ar dalykų pasiekimų gerinimą ir yra siejami su papildomų dalykų modulių pasirinkimu:

29.1. mokinio individualiame ugdymo plane nurodoma sritis, dalykas, dėl kurio kyla mokymosi sunkumų, jų priežastys, numatomi uždaviniai, kaip bus šalinami iškilę mokymosi sunkumai. Mokinio individualiame ugdymo plane apibrėžiami sėkmės kriterijai, numatoma pagalba;

29.2. mokiniui, kuris mokosi itin sėkmingai, individualus ugdymo planas sudaromas taip, kad padėtų siekti aukštesnių mokymosi tikslų.

30. Individualus ugdymo planas sudaromas asmeniui, atvykusiam/grįžusiam mokytis iš užsienio.

31. Individualus ugdymo planas sudaromas mokiniui, kuris turi specialiųjų ugdymosi poreikių.

32. Mokiniui, įgijusiam pagrindinį išsilavinimą arba baigusiam pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį ir nepasiekusiam patenkinamo pasiekimų lygmens dalyvaujant nacionaliniuose mokinių pasiekimų patikrinimuose ar pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose ir nepasiekusiam vertinto dalyko patenkinamo pasiekimų lygmens, sudaromas individualių mokymosi pasiekimų gerinimo planas ir skiriama reikalinga mokymosi pagalba.

33. Mokinio individualus ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), mokyklos vadovo pavaduotojui ugdymui, švietimo pagalbos specialistams. Individualus ugdymo planas yra aiškus ir suprantamas mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams). Jame (esant poreikiui) numatomi mokymosi uždaviniai, apibrėžiami sėkmės kriterijai, numatomas mokinio indėlis į mokymąsi, reikiama mokymosi pagalba. Mokinių individualūs ugdymo planai gimnazijoje nuolat peržiūrimi ir, jeigu reikia, koreguojami.

34. Gimnazija sudaro sąlygas mokiniams keisti laikinąją grupę (7 priedas), o III–IV klasių mokiniams individualų ugdymo planą (8 priedas).

35. Mokinio pasiekimai ir pažanga ugdymo procese vertinami vadovaujantis:

35.1. teisės aktais, reglamentuojančiais bendrąjį ugdymą ir mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimą;

35.2. mokyklos priimtais sprendimais dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ar (ir) įvertinimo, kurie skelbiami mokyklos interneto svetainėje.

36. Mokinio vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu ir (arba) balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą. Arba pasiekimai įvertinami įrašais „įskaityta“, „neįskaityta“

37. Modulių programos vertinamos įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“

38. Pasirenkamieji dalykai, žmogaus sauga (8 kl.), gyvenimo įgūdžiai, dorinis ugdymas, menai, fizinis ugdymas, pilietiškumo pagrindai, technologijos vertinami taikant 10 balų vertinimo sistemą, arba įrašų „įskaityta“, „neįskaityta“. Kaip pasiekimai vertinami, renkasi mokinius.

39. Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime gimnazija dalyvauja mokyklos vadovo sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai naudojami ugdymo procese mokinio mokymuisi planuoti ir neįskaičiuojami į ugdymo laikotarpio (trimestro, pusmečio) įvertinimą.

PENKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMOSI NAMIE ORGANIZAVIMAS

40. Mokiniui, kuris mokosi namie pagal pagrindinio ar pagal vidurinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio ar grupinio mokymosi forma:

40.1. 5–6 klasėse skiriamos 444 pamokos per mokslo metus (12 pamokų per savaitę);

40.2. 7–8 klasėse skiriama 481 pamoka per mokslo metus (13 pamokų per savaitę);

40.3. 9–10 klasėse ir I–II gimnazijos klasėse skiriamos 555 pamokos per mokslo metus (15 pamokų per savaitę);

40.4. III klasėje gimnazijos skiriamos 504 pamokos (14 pamokų per savaitę);

40.5. IV gimnazijos klasėje skiriamos 476 pamokos per mokslo metus (14 pamokų per savaitę).

41. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) mokyklos vadovo įsakymu mokinius, kuris mokosi namie pagal pradinio ugdymo programą, gali nesimokyti meninio ugdymo dalykų ir fizinio ugdymo, pagal pagrindinio ugdymo programą – dailės, muzikos, technologijų ir fizinio ugdymo, pagal vidurinio ugdymo programą – meninio ugdymo, laisvai pasirenkamų dalykų ir modulių, fizinio ugdymo, neatlikti socialinės-pilietinės veiklos. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių mokinius nesimoko, įrašoma „atleista“. Pamokos, gydytojo leidimu lankomos mokykloje, įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą.

42. Sudarant mokinio individualų ugdymo planą jis derinamas su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais). Pamokos, skirtos mokymui namuose, paskirstomos dalykams, kuriuos mokinius mokysis, atsižvelgiant į jo sveikatą ir išlaikant savaitei skirtų pamokų skaičių.

III SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PAMOKŲ SKAIČIUS PAGRINDINIO UGDYMO BENDRŲJŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMUI

43. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą.

44. Gimnazija mokiniams, pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, skiria adaptacinį laikotarpį (rugsėjo 1 – spalio 2):

44.1. per adaptacinį laikotarpį vykdomas diagnostinis mokomųjų dalykų mokymosi pasiekimų įvertinimas, numatomos pagalbos mokiniui priemonės, būdai ir pan.;

44.2. per pirmąjį adaptacinio laikotarpio mėnesį mokinių pasiekimai, išskyrus diagnostinius darbus, nevertinami nepatenkinamais pažymiais, stebima individuali pažanga;

44.3. siekiant padėti mokiniams sėkmingai adaptuotis, į šią veiklą įtraukiami klasių vadovai, mokytojai, mokiniai savanoriai, mokyklos pagalbos mokiniui specialistai ir kt.; užtikrinamas bendradarbiavimas su tėvais;

44.4. mokslo metų eigoje atvykusiems mokiniams skiriamas dviejų savaitių adaptacinis laikotarpis; per adaptacinį laikotarpį mokinių pasiekimai nevertinami nepatenkinamais pažymiais.

45. Gimnazija, formuodama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį:

45.1. užtikrina 5-8, gimnazijos I–II klasėse bendro klasei skirto pamokų skaičiaus tarp dalykų paskirstymą.

45.2. siūlo pasirinkti lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos modulius, pagilinančius dalykų programas; joms įgyvendinti panaudojamos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti mokantis (11 priedas; 95 punktas);

45.3. iki 10 procentų dalykui skirtų pamokų mokytojai organizuoja ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ir motyvaciją mokytis skatinančiose saugiose aplinkose. Visų klasių mokiniams edukacinės pamokos organizuojamos muziejuose, istoriniuose objektuose, Baisogalos parke, bibliotekose, STEAM centruose ir kt. Organizuojamos dalykų srautinės paskaitos: ugdymo karjerai, dorinio ugdymo, gamtos mokslų, istorijos, pilietiškumo pagrindų, žmogaus saugos ir kt.; dalį mokyklos ugdymo turinio įgyvendina per pažintinei ir kultūrinei veiklai skirtą laiką. 12 priedas;

45.3.1. projektines veiklas, kurios 5–8 klasėse organizuojamos pagal konkrečios mokyklos projektinių veiklų įgyvendinimo sistemą ir priimtus sprendimus dėl jų organizavimo ir vertinimo.

45.3.2. mokiniai mokomi rengti ir įgyvendinti projektus. Visi gimnazijos klasių mokiniai dalyvauja bent viename individualaus ugdymo plano dalyko projekte, kiekvieno mėnesio viena diena (spalio 2d., lapkričio 7d., gruodžio 6d., vasario 8 d., kovo 8 d., balandžio 8 d., gegužės 7 d., birželio 12 d.

45. Pagrindinio ugdymo antros dalies programos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti, pirmiausia panaudojamos mokymo(si) pasiekimams gerinti: ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, mokinio pasirinktiems dalykams ar dalykų moduliams mokytis, diferencijuoto ugdymo turiniui įgyvendinti ir kitai veiklai.

50. Socialinė pilietinė veikla gimnazijos 5-8, I-II klasių mokiniams yra privaloma (13 priedas):

50.1. 5-8 klasių mokinių atliekama socialinė-pilietinė veikla orientuota į mokinių socialinių ryšių kūrimą ir stiprinimą pačioje klasėje, mokyklos bendruomenėje, pilietiškumo bei atsakingo dalyvavimo gebėjimų ugdymąsi, jų plėtotę, dalyvaujant mokyklos ir Baisogalos bendruomenės veikloje;

50.2. I–II klasių mokinių atliekama veikla orientuota į platesnio visuomeninio konteksto suvokimą, visuomeninės atsakomybės, aktyvumo, motyvacijos skatinimą, susipažįstant su darbo rinkos poreikiais, identifikuojant savo galimybes bei poreikius, prisiimant atsakomybę už savo pasirinkimą;

50.3. mokiniai socialinei-pilietinei veiklai skiria ne mažiau kaip numatytą (13 priedas) valandų skaičių per vienerius mokslo metus;

50.4. mokinių socialinę-pilietinę veiklą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui, organizuoja visi mokyklos darbuotojai: socialinis pedagogas, klasių vadovai, dalykų mokytojai, bibliotekos vedėja, administracija, ir kt.;

50.5. atlikta socialinė-pilietinė veikla fiksuojama elektroniniame dienyne ir pagrindinio išsilavinimo pažymėjime įrašu „įskaityta“;

50.6. mokiniai tvarkingai savarankiškai pildo savo socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapus ir pusmečių pabaigoje atsiskaito klasės vadovui. Pirmo pusmečio pabaigoje turi būti atlikta ne mažiau, kaip 30% metams skirtų valandų.

51. Gimnazijoje rūpinamasi lietuvių kalbos ugdymu ir puoselėjimu per visų dalykų pamokas; priimti bendri kalbos ugdymo reikalavimai mokykloje (16 priedas):

51.1. mokytojai su mokiniais bendrauja taisyklinga lietuvių kalba ir to paties reikalauja iš mokinių;

51.2. mokiniai mokosi tinkamai vartoti mokomųjų dalykų sąvokas, taisyklingai jas tarti ir užrašyti;

51.3. informacinių technologijų pamokose naudojamosi lietuviška kompiuterine aplinka;
51.4. mokiniai skatinami savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu;
51.5. mokiniai rašo tamsiai mėlynai ar juodai rašančiu rašikliu standartiniuose sąsiuvinuose taisyklingai, tvarkingai ir aiškiai;

51.6. mokiniai ir mokytojai gali asmeniškai konsultuotis su mokyklos lituanistais ir savarankiškai tobulinti lietuvių kalbos įgūdžius naudodamiesi nurodytais šaltiniais.

52. Gimnazijoje matematinis ugdymas, matematinis raštingumas integruojamas į visų dalykų pamokas.

53. Pagrindinio ugdymo programa sudaryta iš ugdymo sričių.

53.1. Pagrindinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika/tikyba), kalbos (lietuvių kalba ir literatūra), užsienio (anglų, rusų, vokiečių), matematika, gamtamokslinis ugdymas (gamta ir žmogus, biologija, chemija, fizika), socialinis ugdymas (istorija, geografija, pilietiškumo pagrindai, socialinė - pilietinė veikla, ekonomika ir verslumas), meninis ugdymas (dailė, muzika), informacinės technologijos, technologijos, fizinis ugdymas, žmogaus sauga – 8kl., gyvenimo įgūdžiai 5, 6, 7, I g. kl.

54. Gimnazija priėmė sprendimus dėl:

54.1. pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ (II skyriaus trečiasis skirsnis);

54.2. ugdymo karjerai programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ įgyvendinimo formų mokyklos ugdymo turinyje (II skyriaus trečiasis skirsnis); mokinių ugdymą karjerai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu „Dėl rekomendacijų dėl karjeros specialistų funkcijų ir profesinio orientavimo paslaugų teikimo švietimo įstaigose patvirtinimo“ 2022 m. rugpjūčio 31 d. Nr. V-1334 planuoja ir organizuoja karjeros specialistas; dvi ugdymo proceso dienos, skirtos karjerai;

54.2.1. Karjeros specialistas organizuoja ir koordinuoja profesinio orientavimo paslaugų teikimą ir plėtojimą gimnazijoje, teikia ugdymo karjerai, profesinio konsultavimo, profesinio informavimo (įskaitant ir profesinį veiklinimą) paslaugas gimnazijos mokiniams; teikia asmenines ir grupines konsultacijas karjeros klausimais gimnazijos mokiniams; teikia informaciją apie studijų ir profesinio mokymo galimybes, švietimo teikėjus ir jų vykdomas mokymo ir studijų programas, priėmimo taisykles ir terminus; supažindina mokinius su profesinės veiklos ir užimtumo sritimis, darbo rinka ir jos pokyčių prognozėmis remdamasis aktualiais ir patikimais duomenimis; supažindina gimnazijos bendruomenę su profesinio orientavimo srities naujovėmis ir jų taikymo galimybėmis;

54.2.2. Profesinio orientavimo paslaugos mokiniams teikiamos:

54.2.2.1. karjeros specialistui dirbant kartu su mokiniais, keliant uždavinius ir padedant veikloje;

54.2.2.2. individualiai arba grupėje;

54.2.2.3. bendraujant su mokiniais tiesiogiai arba nuotoliniu būdu.

54.2.3. Mokiniams teikiamas profesinio orientavimo paslaugas sudaro trys paslaugų grupės: ugdymas karjerai; profesinis konsultavimas; profesinis informavimas (įskaitant ir profesinį veiklinimą).

54.2.4. Ugdymas karjerai teikiamas:

54.2.4.1. ugdymas karjerai apima keturias ugdymo kompetencijas: savęs pažinimo, karjeros galimybių pažinimo, karjeros planavimo ir karjeros įgyvendinimo;

54.2.4.2. 5–8 klasių, klasių mokiniams skiriamos 9 val. (ugdymas karjerai – 4 val. – kartą kas du mėnesius penktadieniais per 6 pamoką, konsultavimas – 1 val., informavimas – 6 val.), I–II gimnazinių 15 val. (ugdymas karjerai – 6val. – kartą kas 1,5 mėnesio penktadieniais per 6 pamoką , konsultavimas – 3 val., informavimas – 6 val.)

54.3. mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų tobulinimo, pozityvių vertybių formavimo, patyčių ir smurto prevencijos (19 priedas).

55. Laisvės kovų istorija II klasių mokiniams integruojama į lietuvių kalbos ir literatūros, istorijos, pilietiškumo pagrindų, muzikos ir dailės mokymą, skiriant II pusmetyje lietuvių kalbai ir literatūrai 8 pamokas;

56. Rengiant mokinius sėkmingai tęsti mokymąsi viduriniame ugdyme, pritaikyti ugdymo turinį gabiesiems mokiniams, I ir II gimnazinių klasių mokiniai:

56.1. analizuoja neprograminius kūrinius (lietuvių k. ir literatūra);

56.2. analizuoja grožinius kūrinius originalo (anglų) kalba;

56.3. mokosi rašyti esė (lietuvių k. ir anglų k.);

56.4. mokosi viešojo kalbėjimo per lietuvių k. ir literatūros, anglų kalbos pamokas.

57. 5–8 klasių, I–II gimnazinių klasių mokiniai per kultūrinei, pažintinei veiklai skirtas dienas dalyvauja projekte „Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra“.

58. Skatinant pilietiškumą, ugdant gebėjimą priimti sprendimus, dalyvaujant gimnazijos ir miesto bendruomenės veiklose, ugdant praktines socialines kompetencijas tinkamai pritaikyti ugdymo turinį gabiesiems mokiniams, 7 ir 8 klasių, I ir II gimnazinių klasių mokiniai:

58.1. per socialinių mokslų, dorinio ugdymo, lietuvių k. pamokas mokosi diskutuoti, debatuoti, inscenizuoti;

58.2. per kultūrinei, pažintinei veiklai skirtas dienas dalyvauja socialinėje, praktinėje veikloje „Aš – gimnazijos narys“, „Tai gražiai iš jų išaugo vienas žodis – Lietuva!“, kūrybiniame ekologiniame projekte „Visi drauge mes galime išsaugoti Žemę“;

58.3. renka ir sistemina informaciją vykdomam Kraštotyros dienos projektui, kuris skirtas Radviliškio krašto pažinimui;

58.4. organizuoja ne mažiau kaip vieną pilietinę akciją per pusmetį.

59. Skatinant pilietiškumą, ugdant kultūrinį sąmoningumą, pagarbą tautos kultūrai, liaudies šokiui, mokiniai:

59.1. dalyvauja neformaliojo ugdymo programoje – vaikų ir jaunimo tautinių šokių kolektyvuose;

59.2. įgyvendinant etninės kultūros programą, šokio, neformalaus švietimo užsiėmimuose gilina savo žinias apie jaunimo brandos apeigas ir papročius, kalendorinių švenčių papročius, liaudies kūrybą;

59.3. ne rečiau kaip kartą per pusmetį dalyvaudami renginiuose atstovauja gimnazijai, rajonui ar šaliai.

60. Gimnazija, siekdama gerinti mokinių mokymosi pasiekimus:

60.1. diegia aukštus mokymosi lūkesčius kiekvienam mokiniui (tarp jų ir žemus pasiekimus turintiems mokiniams), ugdo sąmoningą ir atsakingą požiūrį į mokymąsi;

60.2. ugdo mokinių pasididžiavimo savo mokykla, mokymusi jausmus;

60.3. ugdo atkaklumą mokantis;

60.4. nuolat aptaria mokinių pasiekimų gerinimo klausimus mokyklos bendruomenėje;

60.5. nuolat stebi ugdymosi procesą, laiku nustato, kokios reikia pagalbos, ir teikia ją mokiniams, ypač iš šeimų, kuriose nepalanki socialinė, ekonominė ir kultūrinė aplinka, taip pat antramečiau jantiems;

60.6. kartu su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), Vaiko gerovės komisija sprendžia mokinių vėlavimo į pamokas ir jų nelankymo priežastis;

60.7. tobulina gimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procesus, itin daug dėmesio skirdama grįžtamajam ryšiui, formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui; jais grindžia reikiamus sprendimus dėl įvairių mokinių grupių, klasių mokinių pasiekimų dinamikos, mokytojų ir visos mokyklos indėlio į mokinių pažangą;

60.8. sudaro galimybes mokytojams tobulinti profesines, dalykines kompetencijas ir gebėjimus diferencijuoti, individualizuoti, personalizuoti ugdymą, organizuoti ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams, berniukams ir mergaitėms. Mokytojai turi galimybę prireikus

pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;

60.9. skatina mokinius rinktis mokymosi strategijas, padedančias atskleisti kūrybingumą.

70. Gimnazija užtikrina ne atsitiktinę, bet sistemine mokymosi pagalbą, kuri apima žemų pasiekimų prevenciją (iš anksto numatant galimus probleminius atvejus ir stengiantis jų išvengti), intervenciją (sprendžiant iškilusias problemas) ir žemų pasiekimų kompensacines priemones (suteikiant tai, ko mokiniai negali gauti namuose ir pan.).

71. Kiekvieno mokinio mokymosi procesas mokykloje nuolat stebimas ir analizuojamas, siekiant laiku pastebėti mokinius, kurių pasiekimai žemi, ir nustatyti tokių pasiekimų priežastis. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuojami mokyklos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu su jais sprendžiamos žemų mokymosi pasiekimų problemos. Aukščiausius pasiekimus demonstruojantiems mokiniams taip pat suteikiama reikiama mokymosi pagalba.

72. Mokymosi pagalba mokykloje teikiama kiekvienam mokiniui, kuriam ji yra reikalinga

72.1. dėl ligos ar kitų priežasčių praleidusiam dalį pamokų;

72.2. gavusiam nepatenkinamą atsiskaitomųjų ar kitų užduočių įvertinimą;

72.3. gavusiam kelis iš eilės nepatenkinamus kurio nors dalyko įvertinimus;

72.4. jei pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose ir mokinyš nedaro pažangos;

72.5. jei nacionalinio pasiekimų patikrinimo metu nepasiekiamas patenkinamas lygmuo;

72.6. jei jo pasiekimai yra aukščiausio lygmens ir (ar) jei jis siekia domėtis pasirinkta mokymosi sritimi;

72.8. kitais mokyklos pastebėjais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

73. Mokymosi pagalba teikiama laiku, atsižvelgiant į mokinio mokytojo ar švietimo pagalbos specialisto rekomendacijas ir atitinka mokinio mokymosi galias. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui, atsižvelgus į mokinio mokytojo rekomendacijas.

74. Gimnazija, keldama uždavinį gerinti mokinių pasiekimus, atsižvelgdama į mokinių poreikius, tėvų lūkesčius, mokyklos kontekstą, pasirenka ir veiksmingai taiko šias priemones mokymosi pasiekimams gerinti ir numatė mokymosi pagalbos organizavimo įgyvendinimo būdus:

teikiant mokymosi pagalbą, sudaromos mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupės (gali būti sudaromos ir iš gretimų klasių mokinių). Išskirtiniais atvejais mokymosi pagalba skiriama ir individualiai. Mokymosi pagalbai teikti, skiriant konsultacijas ar didesnę pamokų skaičių dalykui mokytis, panaudojamos pamokos, skirtos mokymosi pagalbai ir ugdymo poreikiams tenkinti. Šios pamokos gali būti panaudojamos ir teikiant pagalbą mokinių namų darbų užduotims atlikti;

75 Mokymosi pagalba teikiama:

75.1. pirmiausia pamokoje kaip grįžtamasis ryšys, pagal jį nedelsiant koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.;

75.2. skiriant kontaktines, trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas ar nustato mokykla pagal mokymosi pagalbos poreikį;

75.3. pamokoje organizuojant pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;

75.4. taikant trišalių pokalbių metodiką (mokinys – tėvai – mokytojas) mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams);

75.5. teikiant švietimo, psichologinę, informacinę, socialinę pagalbą ir specialiąją pedagoginę pagalbą:

75.5.1. švietimo pagalbą, leidžiančią padidinti švietimo veiksmingumą mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams, mokykloje teikia pagalbos mokiniui specialistai: specialioji pedagogė, socialinė pedagogė, pedagogas, atsakingas už mokinių ugdymą karjerai, gimnazijos vadovai, Vaiko gerovės komisija;

75.5.2. informacinės pagalbos paskirtis: padėti mokiniams, tėvams, mokytojams gauti informaciją apie švietimą, jo kokybę, išsilavinimo ir profesinių kvalifikacijų paklausą darbo rinkoje;

75.5.3. socialinės pedagoginės pagalbos paskirtis: šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti; sugrąžinti į mokyklą jos nelankančius mokinius; kartu su tėvais padėti vaikams ir jaunimui pasirinkti mokyklą pagal jų galias; padėti mokiniui adaptuotis mokykloje; teikti mokiniui reikalingas socialines pedagogines paslaugas;

75.5.4. specialiosios pedagoginės pagalbos paskirtis: tenkinti mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius; stiprinti mokytojų, tėvų gebėjimą ugdyti mokinius, turinčius SUP; sudaryti palankias sąlygas mokiniams dalyvauti ugdymo procese ir popamokinėje veikloje, konsultuojantis su Radviliškio rajono savivaldybės PPT;

75.5.5. psichologinės pagalbos paskirtis: nustatyti mokinio psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas ir padėti jas spręsti; stiprinti mokytojų, tėvų gebėjimą bendrauti su mokiniais, turinčiais psichologinių problemų; sudaryti palankias psichologines sąlygas ugdymosi procese, padėti mokiniui adaptuotis mokykloje ir kt., todėl nuolat konsultuojamasi su Radviliškio rajono savivaldybės pedagoginė psichologinės tarnybos darbuotojais.

76. Mokymosi pagalbos veiksmingumas analizuojamas ir kompleksiškai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

77. Mokytojai, planuodami ir organizuodami savo darbą 7 klasėms, analizuoja standartizuotų 6 klasės testų (lietuvių k., matematikos) rezultatus, I gimnazinėms klasėms – standartizuotų 8 klasės testų (matematikos, socialinių, gamtos mokslų) rezultatus, planuodami ir organizuodami savo darbą III gimnazinėse klasėse, analizuoja PUPP, diagnostinių testų (lietuvių k., anglų k., matematikos) rezultatus.

78. Siekiant nustatyti mokinių lietuvių k. ir literatūros, matematikos, anglų k. pasiekimų lygį, suteikti būtiną mokymosi pagalbą, du kartus per mokslo metus 5 klasių mokiniams (rugsėjo ir gegužės mėnesiais) organizuojami diagnostiniai testai, II ir IV gimnazinės klasės mokiniams – bandomieji pasiekimų patikrinimai, egzaminai.

79. Mokymosi pagalba teikiama sistemingai, panaudojant pamokas, skirtas mokinių ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti:

79.1. per lietuvių k. ir literatūros ir matematikos pamokas II gimnazinių klasių mokiniai dalijami į grupes pagal jų gebėjimus, mokymosi stilius, sudarant sąlygas kiekvienam mokiniui pasiekti bendrojoje programoje numatytą patenkinamą lygį, išlyginti spragas ir patirti sėkmę. Norintys pagilinti dalykines žinias, turi galimybę pasirinkti lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos modulį;

79.2. per anglų k. pamokas 5–8 klasių ir I–II gimnazinių klasių mokiniai dalijami į grupes pagal jų gebėjimus, mokymosi stilius, sudarant sąlygas kiekvienam mokiniui pasiekti bendrojoje programoje numatytą patenkinamą lygį, išlyginti spragas ir patirti sėkmę;

79.3. per fizinio ugdymo pamokas 5a ir 5b; 6; 7a ir 7b; I a ir I b, II a ir II b gimnazinėse klasėse sudaromos mergaičių ir berniukų grupės;

79.4. I–II gimnazinių klasių mokiniai pagal savo gebėjimus renkasi vieną iš trijų informacinių technologijų modulių: programavimo pradmenys, kompiuterinės leidybos pradmenys arba tinklalapių rengimo pradmenys;

79.5. gilinant lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, gamtos, socialinių mokslų žinias, mokiniams sudarytos sąlygos individualiai mokytis pas mokytojus–konsultantus (sudaroma laikina grupė).

80. Mokytojai pamokose kuria fiziškai ir psichologiškai saugią, mokymui(si) palankią aplinką. Įgyvendindami ugdymo tikslus, sudaro sąlygas mokinių aktyviam mokymui(si) tiek individualiai, tiek grupėse. Siekdami padėti mokiniams šiuolaikinėje besikeičiančioje visuomenėje įgyti būtinų kompetencijų, gebėjimų, nuostatų ir dirbti inovatyviai, savo dalyko pamokose (kiek leidžia ištekliai) naudoja šiuolaikines mokymo(si) technologijas: internetą, interaktyviasias lentas, kompiuterius, modernią kabinetų ir skaityklos įrangą, biblioteką, planšetinius kompiuterius, kompiuterių klase:

80.1. dalyko mokytojas informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), parašo komentarą, pastabą, pasiūlymą elektroniniame dienyne ar/ir apie iškilusias problemas praneša telefonu;

80.2. dalyko mokytojas sistemingai bendradarbiauja su klasės vadovu ir iškilus problemai apie tai jį informuoja;

80.3. dalyko mokytojas laiku užpildo e. dienyną (pažymi lankomumą, įrašo pažymius);

80.4. esant būtinybei, dalyko mokytojas kreipiasi į švietimo pagalbos mokiniui specialistus, kurie kartu su mokytoju, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) priima sprendimus dėl mokymosi pagalbos teikimo, išsiaiškina vėlavimo į pamokas ir jų nelankymo priežastis.

81. Mokymosi pagalba mokiniams teikiama šiais būdais:

81.1. dalyko mokytojas teikia pagalbą pamokoje:

81.1.1. remdamasis grįžtamojo ryšio informacija (pamokos pabaigoje organizuojama refleksija, baigus pamokų etapą, skyrių, pusmetį, mokslo metus – įsivertinimas), mokiniams teikia konsultaciją pamokoje: koreguoja mokymą(si), pritaikydamas tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas, individualiai konsultuoja mokinį;

81.1.2. moko mokinius savo dalyko mokymosi strategijų, laiko planavimo;

81.1.3. organizuoja pagalbą kitiems mokiniams pasitelkdamas gabiuosius mokinius.

81.2. dalyko mokytojas konsultuoja ne pamokų metu:

81.2.1. kai mokinio kontrolinis darbas (ar kitas atsiskaitomasis darbas) įvertintas nepatenkinamai ar / ir jis nesupranta pamokos medžiagos, mokytojui su mokiniu suderinus laiką, spragoms pašalinti skiriamos 1–2 konsultacijos. Mokytojas pasiūlo darbą perrašyti, mokiniui konsultacijos yra neprivalomos;

81.2.2. kai du kontroliniai darbai (ar kiti atsiskaitomieji darbai) įvertinti nepatenkinamai, mokinio signalinis pusmečio pažymys yra nepatenkinamas, kai mokinys nedaro pažangos, mokytojui su mokiniu suderinus laiką, spragoms pašalinti skiriamos 3–5 konsultacijos, mokiniui šios konsultacijos yra privalomos, jos vykdomos pagal individualios pedagoginės pagalbos tvarkaraštį, patvirtintą gimnazijos direktoriaus įsakymu;

82. Gimnazijoje atsakinga už mokymosi pagalbos teikimo organizavimą yra direktoriaus pavaduotoja ugdymui

ANTRASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

83. Gimnazijoje visų dalykų pamokose rūpinamasi lietuvių kalbos ugdymu:

83.1. visų dalykų mokytojai (išskyrus užsienio k.) pamokose, renginiuose vartoja lietuvių bendrinę kalbą;

83.2. lietuvių k. mokytojai konsultuoja individualiai mokytojus, švietimo pagalbos specialistus ir kitus gimnazijos darbuotojus dėl skelbiamos informacijos viešose gimnazijos erdvėse;

83.3. dalykų mokytojai su mokiniais iki rudens atostogų parengia dažniausiai vartojamų dalyko terminų kirčiavimo žodynėlį ir pakabina savo kabinetuose;

83.4. mokiniai, dirbdami kompiuteriais, naudoja lietuviškus rašmenis;

83.5. per pirmąsias savo dalyko pamokas mokytojas su mokiniais susitaria, kuriuos rašto darbus mokiniai privalės pateikti rašytus ranka, aptaria taisyklingos kalbos vartojimo vertinimą;

83.6. lietuvių kalbos mokytojai ne mažiau kaip kartą per pusmetį mokiniams organizuoja viešojo kalbėjimo pamokas;

83.7. visų dalykų mokytojai skiria daugiau užduočių, skatinančių suvokti skaitomą tekstą, esminių tezių formulavimą, pastraipos kūrimą ir kt.;

83.8. visų dalykų mokytojai, vertindami mokinio pasiekimus, informuoja jį apie raštingumo bei kalbos kultūros klaidas;

83.9. mokinių rašto darbai, parašyti neįskaitomai, pribraukti, nevertinami.

84. Ugdymo sričių mokymo organizavimas:

84.1. Dorinis ugdymas: 5, 7, I gimnazinės klasės mokiniai pasirenka dorinio ugdymo dalyką (tikybą ar etiką) dvejiems metams t.y. 5–6, 7–8, gimnazijos I–II klasėms.

84.2. Lietuvių kalba ir literatūra:

- 84.2.1. lietuvių k. ir literatūros įgūdžiams formuoti, kalbos kultūros, viešosios kalbos gebėjimams tobulinti, kūrybiškumui ugdyti organizuojama savaitė „... Broliai seserys, imkit mane ir skaitykit...“, kurioje dalyvauja visi 5–8, I-II gimnazinių klasių mokiniai;
- 84.2.2 integruoja į lietuvių kalbos ir literatūros programos įgyvendinimą pilietiškumo pagrindų mokymą, laisvės kovų istorijai skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų;
- 84.2.3. ugdant gabiuosius mokinius, jie skatinami dalyvauti gimnazijos, rajono, šalies organizuojamuose renginiuose (olimpiadose, respublikiniame konkurse „Švari galva – švari kalba“, filologų, meninio skaitymo ir kt. konkursuose);
- 84.2.4. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių k. ir literatūros bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio (diagnostinio darbo, pusmečio, metinio įvertinimas yra nepatenkinamas), sudaromos sąlygos lankyti individualias konsultacijas susitartu su mokytoju-konsultantu laiku.
- 84.3. Užsienio kalbos:
- 84.3.1. užsienio kalbos (anglų), pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios užsienio kalbos. Pirmoji užsienio k. (anglų k.) bendroji programa orientuota į B1 ar B2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;
- 84.3.2. antrosios užsienio (rusų k., vokiečių k.) mokomasi nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (rūpintojų) sutikimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą. Antroji užsienio k. (rusų, vokiečių.) orientuota į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;
- 84.3.3. II gimnazinėse klasėse organizuojamas užsienio k. pasiekimų patikrinimas naudojantis centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS);
- 84.3.4. ugdant gabiuosius mokinius, jie skatinami dalyvauti gimnazijos, rajono, šalies organizuojamuose renginiuose (respublikiniame vertimų konkurse „Tavo žvilgsnis“, rajono anglų k., vokiečių k. meninio skaitymo, oratorinio meno anglų k. konkursuose ir kt.).
- 84.4. Matematika:
- 84.4.1. per matematikos pamokas tikslingai naudojamosi informacinėmis komunikacinėmis technologijomis, skaitmeninėmis mokomosiomis priemonėmis, atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra“;
- 84.4.2. ugdant gabius matematikai mokinius darbas pamokoje diferencijuojamas, individualizuojamas, mokiniai skatinami dalyvauti gimnazijos, rajono organizuojamuose renginiuose (PI diena, tarptautiniuose matematikos konkursuose: „Kengūra“, KINGS, šalies matematikos konkurse „Olympis“ ir kt.).
- 84.5. Gamtos mokslai:
- 84.5.1. 5-8 kl., I-II gimnazinių kl. mokiniai gamtos mokslų mokosi teoriją siejant su praktika, ypatingas dėmesys skiriamas mokymuisi tiriant. Ne mažiau kaip 30 % dalykui skirtų pamokų per mokslo metus skiriama eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti gamtamoksliniams tyrimams;
- 84.5.2. laboratoriniai darbai, eksperimentai organizuojami ne tik gimnazijos, bet ir miestelio aplinkoje;
- 84.5.3. ugdant gabius gamtos mokslams mokinius, skatinama dalyvauti respublikiniuose renginiuose: „Tyrėjų naktis“, NEC organizuojamame gamtamokslinio ir matematinio raštingumo konkurse ir kt.
- 84.6. Gimnazija sudaro mokiniams galimybes dalyvauti gamtos, technologijų, inžinerijos, matematikos ir menų centrų STEAM vykdomose neformaliojo vaikų švietimo programų veiklose, vykstant į juos ir / ar nuotoliniu būdu.
- 84.7. Technologijos:
- 84.7.1. mokiniai, kurie mokosi pagal 5–8 klasėse, kiekvienoje klasėje mokomi, proporcingai paskirsčius laiką mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programoms;

84.7.2. bendradarbiaujant su profesine mokymo įstaiga, parengtas technologijų modulis „Nesudėtingos technologijos tautinio paveldo patiekalų gaminimas“, kurio turinys yra suderintas su Šiaulių technologijų mokymo centru Prekybos ir verslo skyriumi.

84.7.3. pasirinktą programą mokinys gali keisti pusmečio pabaigoje;

84.7.4. organizuojamoje amatų mugėje, dalyvauja visi 5–8, I-IV gimnazinių klasių mokiniai.

84.8. Informatika ir informacinės technologijos: informatikos mokomas kursas yra 5,7,Ig klasėse, informacinių technologijų 6, 8, IIg klasėse

84.9. Socialiniai mokslai:

84.9.1. per istorijos, geografijos pamokas taikomi aktyvūs mokymo(si) metodai: komandinis darbas, darbas su šaltiniais, prezentacijų rengimas ir pristatymas, diskusijos, pamokos šalies muziejuose ir kt.;

84.9.2. ne mažiau kaip 20 % dalykui skirtų pamokų per mokslo metus skiriama projektinio darbo gebėjimams ugdyti (pvz.: siekiant puoselėti savo šeimos, giminės pažinimą, I gimnazinės kl. mokiniai kaupia medžiagą projektui „Mano šeimos medis“); gimnazija, įgyvendindama socialinių mokslų ugdymo turinį, I-II gimnazijos klasių mokinių projektinio darbo (tyrimo, kūrybinių darbų, socialinės veiklos) gebėjimams ugdyti skiria 20–30 procentų dalykui skirtų pamokų laiko per mokslo metus;

84.9.3. į istorijos, geografijos, pilietiškumo pagrindų dalykų turinį integruoti Lietuvos ir pasaulio realijas, kurios turi būti nuolat sistemingai atskleidžiamos, aptariant su mokiniais nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temas, tokias kaip Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo samprata ir sistema, rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai, ir kitas panašias temas;

84.9.4. skatinant savo gimnazijos, rajono, šalies pažinimą organizuojami renginiai, akcijos (Rugsėjo 22-oji – Baltų diena, Lapkričio 16-oji – Tarptautinė tolerancijos diena, Sausio 27-oji – Tarptautinė holokausto aukų atminimo diena, Gegužės 9-oji – Europos diena, Birželio 14-oji – Gedulo ir vilties diena), vedamos pamokos kitose erdvėse;

84.9.5. ugdant gabius mokinius, jie skatinami dalyvauti gimnazijos, rajono, šalies organizuojamuose renginiuose (mokyklos ir rajono etapo istorijos ir geografijos olimpiadose, konkursuose „Žynys“, „Žyniukas“, Konstitucijos ir Europos dienos egzaminuose, popietėse ir kt.);

84.9.6. pilietiškumo ugdymo pagrindai mokomi I ir II gimnazinėse klasėse. Dalyvavimas akcijoje fiksuojamas kaip pilietiškumo pamoka;

84.9.7. laisvės kovų istorijai mokyti skiriama 18 pamokų, kurios integruojamos į istorijos ir pilietiškumo pagrindų pamokas;

84.9.8. ekonomikos ir verslumo mokymas organizuojamas II gimnazinėse klasėse. Jei mokinys ateina į gimnaziją iš kitos mokyklos, kurioje I gimnazinėje klasėje mokėsi ekonomikos, jo vertinimas yra įskaitomas, ir tuo metu, kai vyksta II gimnazinėje klasėje mokiniams ekonomikos pamoka, jam yra sudarytos sąlygos ilsėtis jaukumo zonoje, valgykloje ar mokytiis skaitykloje.

84.10. Fizinis ugdymas:

84.10.1. fiziniam ugdymui I-II gimnazinėse klasėse yra skiriamos 2 valandos per savaitę, 5, 6, 7, 8 kl. – 3val., sudaromos sąlygos visiems mokiniams, pageidaujantiems sportuoti, lankyti jų pomėgius atitinkančius sporto būrelius gimnazijoje arba rajono neformaliojo švietimo įstaigose;

84.10.2. Organizuojant fizinio ugdymo pamokas sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės iš paralelių klasių mokinių 5a ir 5b,6a ir 6b, 7a ir 7b, Ia ir Ib.

84.10.3. jei mokiniai lanko sporto užsiėmimus gimnazijoje, apskaitą vykdo kūno kultūros mokytojai, jei rajono neformaliojo švietimo įstaigoje – klasės vadovas;

84.10.4. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose kartu su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojų rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

84.10.5. mokiniam, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl ligos ar besimokantiems sporto formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas, siūloma kita veikla (pvz.: šaškės, šachmatai, veikla kompiuterių klasėje, stalo žaidimai, užsiėmimai bibliotekoje, skaitykloje, atliekama socialinė veikla).

84.11. Žmogaus sauga ir gyvenimo įgūdžiai:

84.11.1. žmogaus saugai 8 kl. skirta 1val.

84.1.2 gyvenimo įgūdžiams: penktoje, septintoje kl. po 1 val., I gimnazinėse 0,5val.,

84.1.3. žmogaus sauga, gyvenimo įgūdžiai I–II kl. papildomai integruojama į gamtos, socialinius mokslus, technologijas, fizinį ugdymą;

84.1.4. psichologinis pasirengimas grėsmėms ir pavojams I kl. integruojamas į klasių valandėles;

84.1.5. saugi elgsena buityje ir gamtoje I–II kl. – į biologijos, I kl. – į fizikos, technologijų, II kl. – į fizinio ugdymo pamokas;

84.1.6. saugi elgsena eismo aplinkoje 5–8, II kl. – į gamtos mokslų pamokas;

84.1.7. saugi elgsena ekstremaliose situacijose I kl. – į technologijų, II kl. – į gamtos mokslų, istorijos ir geografijos pamokas;

84.1.8. pirmoji pagalba I kl. – į biologijos pamokas ir I–II kl. – į klasių valandėles;

84.1.9. organizuojama evakuacijos diena gimnazijoje 5–8 kl., I–II gimnazinėms kl. mokiniam.

84.2. Projektinės veiklos įgyvendinimas I–II gimnazijos klasėse.

84.2.1. I–II gimnazijos klasės mokiniui siūloma ir sudaromos galimybės atlikti mokslo metų trukmės projektinį darbą;

84.2.2. Projektiniam darbui atlikti skiriama iki 37 pamokų.

85. Pamokų skaičius pagrindinio ugdymo programai kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti per dvejus mokslo metus ir per savaitę. Pamokų skaičius per mokslo metus priklauso nuo mokyklos sudaryto pamokų tvarkaraščio. 1.1 priede.

III SKYRIUS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS 2023–2024 MOKSLO METAIS IV GIMNAZIJS KLASĖJE

86. Vidurinio ugdymo programos trukmė – dveji mokslo metai. Vidurinio ugdymo programos turinį gimnazijoje sudaro:

86.1. privaloma dalis ir privalomai pasirenkami dalykai ir (ar) moduliai: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių kalba ir literatūra), užsienio kalbos: anglų (privalomoji), rusų, vokiečių (pasirenkamosios), matematika, gamtamokslinio ugdymo dalykai (biologija, chemija, fizika), socialinio ugdymo dalykai (istorija, geografija, ekonomika ir verslumas), meninio ugdymo dalykai (dailė, muzika, muzika ir kompiuterinės muzikos technologijos, šokis), informacinės technologijos (programavimas, elektroninė leidyba), technologijos (taikomasis menas, amatai ir dizainas; statybos ir medžio apdirbimas), fizinis ugdymas (fizinis ugdymas, pasirenkamosios sporto šakos (krepšinis, tinklinis), bendrųjų kompetencijų ugdymas, brandos darbas.

86.2. Dalykų bendrosios programos papildomos moduliais, kurių turinį ir skaičių pasirenka mokinys, atsižvelgdamas į savo poreikius (11 priedas). Pasirenkamieji dalykų moduliai neskaičiuojami kaip atskiri dalykai; dalykų modulių pasiūla atnaujinama kasmet, atsižvelgiant į mokinių poreikius.

87. IV gimnazinių klasių mokiniai mokosi ne mažiau kaip 8 mokomuosius dalykus per dvejus metus. Jei dalyko programos mokinyš nebaigia, laikoma, kad to dalyko jis nesimokė.

88. IV gimnazinėse klasėse minimalus pamokų skaičius per savaitę – 28.

89. Mokiniai gali keisti pasirinktą dalyką, dalyko kursą, dalyko modulį, jo atsisakyti ar pasirinkti naują pagal Baisogalos gimnazijos programos, dalyko, dalyko kurso, modulio keitimo ar atsisakymo tvarkos aprašą, patvirtintą 2023 m. rugpjūčio 31 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-219

90. IV kl. mokiniai individualų ugdymo planą – I pusmečio pabaigoje.

91. Vadovaudamasi brandos darbo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr.V-893, 2017–2018 m. m. brandos darbo vykdymo instrukcija, patvirtinta Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus 2016 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. (1.3.)-V1-105, gimnazija sudaro sąlygas III gimnazinės klasės mokiniams pasirinkti ir IV gimnazinės klasės mokiniams rengti Brandos darbą.

92. Gimnazija sudaro sąlygas IV gimnazinės klasės mokiniams socialinei-pilietinei veiklai (ne mažiau kaip 30 val. III-IV kl. per dvejus metus), savanorystei ir skatina mokinius jomis užsiimti. Šios veiklos yra įtraukiamos į mokinio individualų ugdymo planą.

93. Ugdymo sričių mokymo organizavimas:

93.1. dorinis ugdymas: mokinyš renkasi vieną dorinio ugdymo dalyką dvejims metams – katalikų tikybą arba etiką, kuris buvo intensyvintas – III g. KL. 2 val.

93.2. lietuvių kalba ir literatūra: sudaromos atskiros laikinosios grupės bendrojo ar išplėstinio kurso programai mokytis. Mokiniui siūlomų rinktis modulių programos (11 priedas);

93.3. užsienio kalbos: B2 kursu mokomi ne daugiau kaip 21 mokinyš. Jiems pageidaujant, gali tęsti 2-osios užsienio k. mokymąsi arba gali rinktis 3-ąją užsienio k. Užsienio k. programa pateikiama kursais, orientuotais į A1 ir A2, B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygius pagal bendruosius Europos kalbų metmenis. Mokinių užsienio k. mokėjimo lygis nustatomas naudojant centralizuotai parengtus lygio nustatymo testus. Anglų kalbos (1-osios užsienio k.) B2, B1 kursui papildyti gimnazija siūlo dvi modulių programas. Mokinyš, norėdamas tinkamai pasiręngti valstybiniam brandos egzaminui, gali rinktis abu modulius. Užsienio k. ugdymas organizuojamas grupėse, kuriose dauguma mokinių siekia to paties lygio. Siekiant plėtoti mokinių gabumus, įgyvendinti skirtingas mokymo(si) strategijas, anglų k. mokymas diferencijuojamas pagal jų mokymosi lygius. Mokiniui siūlomų rinktis modulių programos ;

93.4. matematika: sudaromos atskiros laikinosios grupės bendrojo ar išplėstinio kurso programai mokytis. Mokiniui siūlomų rinktis matematikos modulių programos (11 priedas). Naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosios programos. Rekomenduojama naudotis atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra”, apimančia geometriją, algebrą, statistiką.

93.5. informacinių technologijų kursas yra pasirenkamasis. Mokiniai gali mokytis išplėstiniu arba bendroju kursu;

93.6. menai ir technologijos: mokiniai renkasi bent vieną iš penkių siūlomų meninio ir technologinio ugdymo programų: muzikos, dailės, šokio, tekstilės ir dizaino, statybos ir medžio apdirbimo.

93.7. fizinis ugdymas: mokinyš renkasi bendrąjį fizinį ugdymą arba sporto šaką (tinklinis, krepšinis). Fiziniam ugdymui skiriamos 2 pamokos per savaitę, todėl sudaromos sąlygos visiems mokiniams, pageidaujantiems sportuoti, lankyti jų pomėgius atitinkančius sporto būrelius gimnazijoje ar kitoje neformaliojo švietimo įstaigoje. Atleisti nuo fizinio ugdymo mokiniai kito mokomojo dalyko pasirinkti negali. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojų rekomendacijas;

93.8. gamtamokslinis ugdymas:

93.8.1. fizika išplėstiniu arba bendroju kursu;

93.8.2. chemija išplėstiniu arba bendroju kursu;

93.8.3. biologija išplėstiniu arba bendroju kursu;

- 93.9. socialinis ugdymas:
- 93.9.1. istorija išplėstiniu arba bendruoju kursu;
- 93.9.2. geografija išplėstiniu arba bendruoju kursu;
- 93.10. siūlomi pasirenkamieji dalykai: braižyba, sveika gyvensena, ekonomika ir verslumas, užsienio 2-oji ir užsienio 3-oji kalba, karjeros planavimas;
- 93.11. žmogaus sauga: žmogaus saugos bendroji programa integruojama į gamtos mokslų dalyko turinį. Organizuojama evakuacijos diena gimnazijoje;
- 93.12. etninės kultūros ugdymas: etninės kultūros bendrojo ugdymo programa integruojama į lietuvių k. ir literatūros, istorijos, gamtos mokslų, kūno k., menų, technologijų, užsienio k., matematikos, informacinių technologijų, geografijos ugdymo turinį.
94. Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę vidurinio ugdymo programai įgyvendinti 2023–2024 mokslo metais yra pateikti priede 1.2 priede.
95. Mokiniai, atvykusiems iš kitos mokyklos, užtikrinamos galimybės įgyvendinti savo individualų ugdymo planą arba, nesant tam sąlygų, siūloma keisti pasirinktus dalykus ar modulius.
96. Gimnazijoje susitarta dėl:
- 96.1. ugdymo karjerai: Gimnazija, organizuodama ugdymą karjerai, vadovaujasi Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“, Baisogalos gimnazijos ugdymo plano 104.2. punktu, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu „Dėl rekomendacijų dėl karjeros specialistų funkcijų ir profesinio orientavimo paslaugų teikimo švietimo įstaigose patvirtinimo“ 2022 m. rugpjūčio 31 d. Nr. V-1334 planuoja ir organizuoja karjeros specialistas;
- 96.1.1. mokiniai supažindinami su profesinės veiklos įvairove ir rinkimosi galimybėmis, mokomi planuoti savo tolesnį mokymąsi ir darbinę veiklą (t. y. karjerą). Šią veiklą gimnazijoje planuoja ir organizuoja karjeros specialistas kartu su klasių vadovais, pasitelkiami įvairių institucijų lektoriai bei dėstytojai. Organizuojami mokinių apsilankymai aukštųjų ir kitų mokyklų atvirose dienose, įmonėse ir įstaigose, paskaitose. Trys ugdymo proceso dienos, skirtos pažintinei ir kultūrinei veiklai, yra karjeros dienos (12 priedas);
- 96.1.2. Ugdymas karjerai teikiamas:
- 96.1.2.1. ugdymas karjerai apima keturias ugdymo kompetencijas: savęs pažinimo, karjeros galimybių pažinimo, karjeros planavimo ir karjeros įgyvendinimo. III – IV gimnazinių klasių mokiniams skiriama 15 val. (ugdymas karjerai – 6 val., konsultavimas – 3 val. (iš jų 1 val. individualiam konsultavimui, informavimas (įskaitant profesinį veiklinimą) – 6 val.).
- 96.2. vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ įgyvendinimo formų mokyklos ugdymo turinyje. Gimnazijoje etninės kultūros ugdymas įtrauktas į šias su mokinių veikla susijusias formaliojo ir neformaliojo švietimo sritis: etninės kultūros programos temos integruojamos į įvairius mokomuosius dalykus, pasirenkant iš programos temines sritis ir pagal jas planuojant integruotas pamokas; gyvosios tradicijos renginius: kalendorines ir kitas šventes, išvykas į etninės kultūros centrus, etnografinius muziejus, nacionalinius ir regioninius parkus, tradicinių amatų centrus, tradicijas puoselėjančias kaimo turizmo sodybas, mokslo ir kitas įstaigas; neformaliojo švietimo veiklas; integravimą į socialinę–pilietinę veiklą;
- 96.3. mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų tobulinimo, pozityvių vertybių formavimo, patyčių ir smurto prevencijos (19 priedas);

ANTRASIS SKIRSNIS
VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS 2023–2024 MOKSLO METAIS
III GIMNAZIJOS KLASĖJE, 2024–2025 MOKSLO METAIS III IR IV GIMNAZIJOS
KLASĖJE

97. Vidurinio ugdymo programos trukmė – dveji mokslo metai. Vidurinio ugdymo programos turinį gimnazijoje sudaro:

97.1. privalomi dalykai: Lietuvių k. ir literatūra, matematika ir fizinis ugdymas. Privalomai pasirenkami dalykai: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), užsienio kalbos anglų, vokiečių. Gamtamokslinio ir technologinio ugdymo dalykai (biologija, chemija, fizika, informatika), visuomeninio ugdymo dalykai (istorija, geografija, ekonomika ir verslumas), meninio ugdymo dalykai (dailė, muzika, šokis, taikomosios technologijos), brandos darbas – 50val., socialinė pilietinė veikla ne mažiau 70 val. Pasirenkamieji dalykai, dalyko moduliai: Astronomija, Nacionalinis saugumas, krašto gynyba, etninė kultūra. Moduliai- Planimetrija, Lietuvių kalbos rašyba, skyryba ir kalbos vartojimas, Kūrybinis rašymas, Užsienio kalbų gebėjimų ugdymas, Pažintis su grožine literatūra anglų kalba, Duomenų tyrybos, programavimo ir saugaus elgesio pradmenys.

98. III gimnazinių klasių mokiniai mokosi ne mažiau kaip 8 mokomuosius dalykus per dvejus metus. Jei dalyko programos mokinyš nebaigia, laikoma, kad to dalyko jis nesimokė.

99. III gimnazinėse klasėse minimalus pamokų skaičius per savaitę – 25.

100. Mokinyš, besimokydamas pagal vidurinio ugdymo programą gali keisti: dalyko programos kursą: lietuvių kalbos ir literatūros ir (ar) matematikos pasirinktą mokymosi kursą. Bendrąjį kursą keisdamas į išplėstinį arba išplėstinį kursą į bendrąjį kursą, mokinyš privalo per mėnesį atsiskaityti už atitinkamo dalyko bendrosios programos skirtumus ir išlaikyti dalyko atitinkamo kurso tarpinį patikrinimą;

101. dalykų pasirinkimus III gimnazijos klasėje ir IV gimnazijos klasėje iki einamųjų metų lapkričio 15 d. pagal mokyklos nustatytus individualaus ugdymo plano keitimo reikalavimus ir galimą keitimo laiką. Sprendimą dėl dalyko keitimo galimybių priima mokykla.“

102. Vadovaudamasi brandos darbo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr.V-893, 2017–2018 m. m. brandos darbo vykdymo instrukcija, patvirtinta Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus 2016 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. (1.3.)-V1-105, gimnazija sudaro sąlygas III gimnazinės klasės mokiniams pasirinkti ir IV gimnazinės klasės mokiniams rengti Brandos darbą.

103. Ugdymo sričių mokymo organizavimas:

103.1. dorinis ugdymas: mokinyš renkasi vieną dorinio ugdymo dalyką dvejimė metams – katalikų tikyba arba etika, kuris buvo intensyvintas – III g. kl. 2 val.

103.2. lietuvių kalba ir literatūra: sudaromos atskiros laikinosios grupės bendrojo ar išplėstinio kurso programai mokytis.

103.3. užsienio kalbos: B2 kursu mokomi ne daugiau kaip 21 mokinyš. Jiems pageidaujant, gali tęsti 2-osios užsienio k. mokymąsi arba gali rinktis 3-ąją užsienio k. Užsienio k. programa pateikiama kursais, orientuotais į A1 ir A2, B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygius pagal bendruosius Europos kalbų metmenis. Mokinių užsienio k. mokėjimo lygis nustatomas naudojant centralizuotai parengtus lygio nustatymo testus. Anglų kalbos (1-osios užsienio k.) B2, B1 kursui papildyti gimnazija siūlo dvi modulių programas. Mokinyš, norėdamas tinkamai pasirengti valstybiniam brandos egzaminui, gali rinktis abu modulius. Užsienio k. ugdymas organizuojamas grupėse, kuriose dauguma mokinių siekia to paties lygio. Siekiant plėtoti mokinių gabumus, įgyvendinti skirtingas mokymo (si) strategijas, anglų k. mokymas diferencijuojamas pagal jų mokymosi lygius. Mokiniui siūlomų rinktis modulių programas

104. Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę vidurinio ugdymo programai įgyvendinti 2023–2024 mokslo metais yra pateikti 1.2 priede.

105. Mokiniui, atvykusiam iš kitos mokyklos, užtikrinamos galimybės įgyvendinti savo individualų ugdymo planą arba, nesant tam sąlygų, siūloma keisti pasirinktus dalykus ar modulius.

106. Gimnazijoje susitarta dėl:

106.1. ugdymo karjerai: Gimnazija, organizuodama ugdymą karjerai, vadovaujasi Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“, Baisogalos gimnazijos ugdymo plano 104.2. punktu, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu „Dėl

rekomendacijų dėl karjeros specialistų funkcijų ir profesinio orientavimo paslaugų teikimo švietimo įstaigose patvirtinimo“ 2022 m. rugpjūčio 31 d. Nr. V-1334 planuoja ir organizuoja karjeros specialistas;

106.1.1. mokiniai supažindinami su profesinės veiklos įvairove ir rinkimosi galimybėmis, mokomi planuoti savo tolesnę mokymąsi ir darbinę veiklą (t. y. karjerą). Šią veiklą gimnazijoje planuoja ir organizuoja karjeros specialistas kartu su klasių vadovais, pasitelkiami įvairių institucijų lektorai bei dėstytojai. Organizuojami mokinių apsilankymai aukštųjų ir kitų mokyklų atvirose dienose, įmonėse ir įstaigose, paskaitose. Trys ugdymo proceso dienos, skirtos pažintinei ir kultūrinei veiklai, yra karjeros dienos (12 priedas);

106.1.2. Ugdymas karjerai teikiamas:

106.1.2.1. ugdymas karjerai apima keturias ugdymo kompetencijas: savęs pažinimo, karjeros galimybių pažinimo, karjeros planavimo ir karjeros įgyvendinimo. III – IV gimnazinių klasių mokiniams skiriama 15 val. (ugdymas karjerai – 6 val., konsultavimas – 3 val. (iš jų 1 val. individualiam konsultavimui, informavimas (įskaitant profesinį veiklinimą) – 6 val.).

106.2. vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ įgyvendinimo formų mokyklos ugdymo turinyje. Gimnazijoje etninės kultūros ugdymas įtrauktas į šias su mokinių veikla susijusias formaliojo ir neformaliojo švietimo sritis: etninės kultūros programos temos integruojamos į įvairius mokomuosius dalykus, pasirenkant iš programos temines sritis ir pagal jas planuojant integruotas pamokas; gyvosios tradicijos renginius: kalendorines ir kitas šventes, išvykas į etninės kultūros centrus, etnografinius muziejus, nacionalinius ir regioninius parkus, tradicinių amatų centrus, tradicijas puoselėjančias kaimo turizmo sodybas, mokslo ir kitas įstaigas; neformaliojo švietimo veiklas; integravimą į socialinę–pilietinę veiklą;

106.3. mokinių socialinių ir emocinių kompetencijų tobulinimo, pozityvių vertybių formavimo, patyčių ir smurto prevencijos (19 priedas);

106.4. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos patvirtinimo“ integravimo (15 priedas);

IV SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMAS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

107. Mokykla, rengdama mokyklos ugdymo planą, užtikrina visų mokinių įtrauktį į švietimą, siekia pritaikyti mokymosi aplinką.

108. Mokykla, formuodama mokyklos, klasės, mokinio ugdymo turinį ir organizuodama, įgyvendindama ugdymo procesą, vadovaujasi bendrosiomis programomis ir šio skyriaus nuostatomis ir atsižvelgia į:

108.1. mokinio mokymosi ir švietimo pagalbos poreikius;

108.2. formaliojo švietimo programą;

108.3. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

108.4. švietimo pagalbos specialistų, mokyklos Vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas.

109. Pagrindinio ugdymo individualizuotos programos įgyvendinimas nurodomas Bendrųjų ugdymo planų II skyriaus septinto skirsnio 10 priede.

ANTRASIS SKIRSNIS INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

110. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą mokykla organizuoja vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir šio skyriaus nuostatomis, kitomis Bendrojo ugdymo plano nuostatomis, nustatančiomis švietimo programų įgyvendinimą ir atsižvelgia į:

111.1. formaliojo švietimo programą;

111.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

111.3. individualizuoto ugdymo ir švietimo pagalbos reikmę, vykdydama švietimo pagalbos specialistų, mokyklos vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas;

111.4. mokyklos galimybes

112. Mokykla kiekvienam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, rengia individualų ugdymo planą, kurio sudėtinė dalis yra pagalbos planas, apimantis pagalbą ugdymo procese ir kitų specialistų teikiamą pagalbą, didinančią ugdymo veiksmingumą, ir:

112.1. kuriam rengti bei įgyvendinimui koordinuoti paskirta spec. pedagogė, kuris kartu su mokytojais ir švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, vaiku, su jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato ugdymo ir pagalbos tikslus;

112.2. kuriam įgyvendinti sudaryti individualūs tvarkaraščiai, derantys su klase, kurioje mokins mokosi, tvarkaraščiu, ir užtikrinantys, kad mokins gaus ugdymą ir švietimo pagalbą tokia apimtimi, kokią nustato Bendrieji ugdymo planai ir rekomenduoja mokiniui pedagoginė psichologinė ar švietimo pagalbos tarnyba;

113. Mokykla, rengdama ugdymo planą mokiniui ir vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 77, 93 punktuose nurodytu pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičiumi

114. Pagrindinio ugdymo individualizuotos programos ir socialinių įgūdžių ugdymo programos įgyvendinamos pagal BUP 7 priedo rekomendacijas.

TREČIASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

115. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami, vadovaujantis „Radviliškio r. Baisogalos gimnazijos specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu“, patvirtintu Baisogalos gimnazijos direktoriaus 2018 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-331;

115.1. mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal bendrojoje programoje numatytus pasiekimus, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais 38 aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys (ko sieks ir mokysis mokins, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi);

115.2. mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitariama mokykloje. Susitarimai priimami, atsižvelgiant į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi

poreikius, numatomą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus. Vertinimo būdus renkasi mokykla (vertinimo įrašai „įskaityta“, „neįskaityta“, pažymiai ir kt.).

KETVIRTAS SKIRSNIS **ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI, TURINČIAM SPECIALIŲJŲ** **UGDYMO SI POREIKIŲ, TEIKIMAS**

116. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

117. Mokykla specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą mokiniui teikia vadovaudamasi teisės aktais ir įgyvendinama pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijomis.

118. Švietimo pagalbą teikiantys specialistai, bendradarbiaudami su mokytojais, padeda įveikti mokiniui kylančius mokymosi sunkumus, šalina jų priežastis, stebi ugdymo procese mokinius, teikia konsultacinę pagalbą visos dienos mokykloje ir įgalina mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) ir kitus, teikiančius paslaugas ir pagalbą, padėti mokiniui ugdytis, sudaryti sąlygas mokytis ir užtikrinti jo gerovę.

119. Švietimo pagalba mokiniui teikiama laikinai ar nuolat ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, konsultuojant mokinį, atsižvelgiant į individualiame ugdymo plane keliamus ugdymo(si) tikslus, pagalbą teikiančių specialistų funkcijas ir mokinio reikmes.

120. Socialinio pedagogo teikiama pagalba

120.1. mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalba teikiama atsižvelgiant į pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas;

120.2. švietimo pagalbos teikimo forma parenkama mokiniui individualiai.

121. Specialioji pagalba teikiama:

121.1. Siekiant įtraukties į bendrą ugdymo procesą pagalba teikiama specialiųjų pratybų forma lietuvių kalbos ir matematikos pamokose;

121.2. specialiosios pratybos, skirtos švietimo veiksmingumui didinti, įgimties ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, gebėjimams ir galioms plėtoti vykdomos individualiai ar grupėmis (2–8 mokiniai).

121.3. 20% specialiojo pedagogo vedamų pamokų organizuojamos kitose erdvėse, integruojamos su mokytojais dalykininkais:

121.3.1. Mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, gyvenimo įgūdžių ugdymo užsiėmimą netradicinėje aplinkoje kavinėje „Pas Zitą“ kasmet veda specialioji pedagogė ir socialinė pedagogė.

121.3.2. Specialioji pedagogė veda integruotas pamokas kartu su lietuvių kalbos ir literatūros mokytojais 5-ose klasėse tema „Tolerancija“.

121.3.3. Mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, kasmet dalyvauja respublikiniuose renginiuose, konkursuose. Šiais mokslo metais mokiniai dalyvavo respublikinėse parodose „Aš toks, tu – kitoks ir pasaulis tampa spalvotas“, „Mano svajonių atostogos“ ir respublikiniame skaitymo konkurse „Sparnuotieji giesmininkai“.

122. Specialioji pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

PENKTASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ,** **MOKYMAS NAMIE**

123. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu organizuoja mokykla pagal vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

124. Mokiniui, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, mokyti namie mokykla skiria pamokų vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 56–60 ir 77, 93 punktais, iš jų iki 74 pamokų gali skirti specialiosioms pamokoms, specialiosioms pratyboms ar konsultacijoms.

125. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu organizuoja mokykla pagal vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos, gydytojų rekomendacijas, sudariusi mokinio individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

126. Mokiniui, kuris mokosi pagal:

126.1. pritaikytą pradinio ugdymo programą, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 49 punktu:

126.1.1. pagal poreikį galima skirti 70 ir daugiau pamokų per dvejus mokslo metus specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

126.1.2. mokiniui, turinčiam vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, skiriama 560 pamokų per dvejus mokslo metus (8 pamokas per savaitę), iš jų ne mažiau kaip 70 pamokų per dvejus mokslo metus skiriama specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

SUDERINTA

Radviliškio r. Baisogalos gimnazijos

tarybos 2023-08-31 posėdžio nutarimu (protokolas Nr.3)

**DALYKAI IR JIEMS SKIRIAMŲ PAMOKŲ SKAIČIUS PER SAVAITE PAGRINDINIO
UGDYMO PROGRAMAI ĮGYVENDINTI
2023 – 2024 MOKSLO METAIS**

Eil. Nr.	Dalykas/klasė	5a	5b	6	7a	7b	8	Ia	Ib	IIa	IIb
1	Dorinis ugdymas										
	tikyba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	etika		1*	1*		1*	1*				
2	Lietuvių kalba ir literatūra	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5
3	Užsienio kalba(1-ji)										
	Anglų kalba 1 gr.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
	Anglų kalba 2 gr.			3*			3*			3*	
4	Užsienio kalba(2-oji)										
	Rusų kalba 1 gr.			2	2	2	2	2	2	2	2
	Vokiečių kalba			2*	2*		2*	2*		2*	
5	Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6	Informacinės technologijos 1gr.	1	1	1	4	4	1	1	1	1	4
	Informacinės technologijos 2gr.			1*			1*	1*		1*	
7	Gamta ir žmogus	2	2	2							
8	Biologija				2	2	1	2	2	1	1
9	Chemija						2	2	2	2	2
10	Fizika				1	1	2	2	2	2	2
11	Istorija	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
12	Pilietiškumo pagrindai							1	1	1	1
13	Geografija			2	2	2	2	2	2	1	1
14	Ekonomika ir verslumas									1	1
15	Dailė	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16	Muzika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	Technologijos 1 gr.	2	2	2	2	2	1	1	1	1,5	1,5
	Technologijos 2gr.			2*			1*	1*	1*	1,5*	1,5*
18	Fizinis ugdymas	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
19	Žmogaus sauga						1				
20	Gyvenimo įgūdžiai	1	1		1	1		0,5	0,5		
	Projektinė veikla	0,5*	0,5*	0,5*	0,5*	0,5*	0,5*	0,5*	0,5*	0,5*	0,5*
20	Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai:										
21	Turintiems mokymosi sunkumų	1**	1**	1**	1**	1**	1**	1**	1**	1**	1**
	Gabiems mokiniams	1**	1**	1**	1**	1**	1**	1**	1**	1**	1**

**DALYKAI IR JIEMS SKIRIAMŲ PAMOKŲ SKAIČIUS VIDURINIO UGDYMO
ĮGYVENDINIMUI**

	IIIg kl. 2022/2023m.m.		Iš viso:	IVg kl. 2023/2024m.m.		Iš viso:
	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas		Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas	
	Val. sk.	Val. sk.		Val. sk.	Val. sk.	
Dorinis ugdymas:						
Tikyba	2		2			
Etika	2		2			
Kalbos:						
Lietuvių kalba ir literatūra	5	5	10	5	5	10
Lietuvių kalbos moduliai	1	1	2	1	1	2
Užsienio kalba:						
anglų kalba	3	3	6	3	3	6
rusų kalba	1		1	3		3
vokiečių k.	1		1	1	1	2
Socialinis ugdymas:						
Istorija	2	3	5	2	3	5
Geografija	2	3	5	2	3	5
Matematika:	3	4	7	3	5	8
Matematikos moduliai	1	1	2	1	1	2
Informacinės technologijos:	1	2	3	1	2	3
Gamtamokslinis ugdymas:						
Biologija	2	3	5	2	3	5
Fizika	2	3	5	2	4	6
Chemija		3	3		3	3
Menai ir technologijos:						
Dailė	1+1SAV		2	1+1SAV		2
Šokis	2		2	2		2
Technologijos (kryptys):						
Statyba ir medžio apdirbimas	2		2	2		2
Tekstilė ir apranga	1+1SAV		2	1+1SAV		2
Fizinis ugdymas:						
Bendroji kūno kultūra	2		2	2		2
Pasirenkamieji dalykai:						
Braižyba	1		1	1		1
Konsultacijos :						
Istorija				1*		1*
Informacinės technologijos				1*		1*
Biologija				1*		1*
Matematika				1*	1*	2*
Fizika				1*		1*
Dailė				1*		1*
Lietuvių k. ir l.				1*	1*	2*

Geografija				1*		1*
Šokis				1*		1*
Technologijos				1*		1*
Anglų k.				1*	1*	2*
Geografija				1*		1*
Neformaliojo vaikų švietimo valandos.			3			3
Iš viso valandų			75			91

1.3 priedas

	IIIg kl. 2023/2024m.m.		IVg kl. 2024/2025m.m.	
	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
	Val. sk.	Val. sk.	Val. sk.	Val. sk.
Dorinis ugdymas:				
Tikyba	2			
Etika	2			
Kalbos:				
Lietuvių kalba ir literatūra	4	6	4	6
Lietuvių kalbos moduliai	1	1	1	1
Užsienio kalba:				
anglų kalba		3		3
modulis		1		1
vokiečių k.		3		3
Visuomeninis ugdymas:				
Istorija		3		3
Geografija		3		3
Matematika:	4	6	4	6
Matematikos moduliai	1	1	1	1
Gamtamokslinis ir technologinis ugdymas:				
Biologija		3		3
Fizika		3		3
Chemija		3		3
Informatika		4		4
Meninis ugdymas				
Dailė	2		2	
Šokis	2		2	
Fizinis ugdymas	3		3	
Neformalusis ugdymas	3		3	

NEFORMALIOJO UGDYMO VALANDOS

1.4. priedas

Klasės	Programos pavadinimas	2023 -2024 m.m
5-8 I-IV	Jaunimo liaudiškų šokių grupė	3
5-8 I-IV	Įvairių šokių stilių grupė	3
5-8 I-IV	Jaunieji šauliai	2
5-8 I-IV	Jaunieji karitiečiai	1
5-8	Muzika	1
5-7	Drąsūs, stiprūs, vikrūs	2
5-8 I-IV	Spalvų gama	2
5-8 I-IV	Sporto būrelis	1
5-8 I-IV	Jaunieji galiūnai	1
5-6	Socialinio emocinio intelekto ugdymo būrelis „Gyvenimo įgūdžių mokykla“	2
5-8,	Gaminu, skanauju, ragauju	2
5-8 I-IV	Etnografinių 39 regionų papročiai ir amatai	1
5-8, I-IV	Rankų lenkimo būrelis	1

11 priedas

BAISOGALOS GIMNAZIJOS 2023–2024 M. M. MODULIŲ PROGRAMOS II–IV GIMNAZINĖMS KLASĖMS

Eil. Nr.	Modulio pavadinimas	Klasė
1.	Rašinio kūrimo pagrindai	III
2.	Matematikos rinktinių skyrių kartojimo uždaviniai bendrajam kursui	IV
3.	Planimetrija B	III
4.	Rašinio redagavimo praktika	IV
5.	Literatūrinio ir samprotavimo rašinių redagavimo praktika	IV

6.	Realaus turinio ir kurso kartojimo uždavinių praktikumas	IV
7.	Planimetrija A	III
8.	Literatūrinių ir samprotavimo rašinių kūrimo pagrindai	III
9.	Pakeliui į egzaminą. Kalbinių įgūdžių tobulinimas.	III-IV
10.	Kalbos vartoseną. Kalbėjimo ir rašymo gebėjimų bei įgūdžių lavinimas.	III-IV
11.	Praktiniai uždaviniai	II
12.	Rašinio kūrimo pagrindai	II